

pensioenfonds

PENSIOENREGLEMENT

UITKERINGSOVEREENKOMST PENSIOENFONDS PGB

Stichting Pensioenfonds PGB
PENSIOENREGLEMENT UITKERINGSOVEREENKOMST

Ingevolge artikel 23 van de statuten laatstelijk vastgesteld in de bestuursvergadering van 22 november 2018.

Inhoudsopgave

Deel I Basisregeling 4

HOOFDSTUK I	Definities	4
Artikel 1	Definities	4
HOOFDSTUK II	Deelname	5
Artikel 2	Aanvang en einde van de deelname	5
Artikel 3	Aanspraken	6
Artikel 4	Premievrije pensioenopbouw	7
HOOFDSTUK III	Informatieverstrekking	7
Artikel 5	Opgaven en inlichtingen	7
Artikel 6	Pensioenoverzicht	8
HOOFDSTUK IV	Uitkeringen	8
Artikel 7	Ouderdomspensioen	8
Artikel 8	Partnerpensioen	8
Artikel 9	Bijzonder partnerpensioen	8
Artikel 10	Verevening van ouderdomspensioen bij scheiding	9
Artikel 11	Wezenpensioen	9
Artikel 12	Uitsluiting partner- en wezenpensioen	10
Artikel 13	Toeslagverlening	10
HOOFDSTUK V	Flexibele pensionering	10
Artikel 14	Uitruil partnerpensioen in ouderdomspensioen	10
Artikel 15	Uitruil ouderdomspensioen in partnerpensioen	10
Artikel 16	Vervroeging en uitstel pensioendatum	11
Artikel 17	Tijdelijk ouderdomspensioen	11
Artikel 17a	Voorwaarden bij toepassing deeltijdpensioen op grond van artikel 16	11
Artikel 18	Getrapt pensioen	12
Artikel 19	Gelijk overlevingspensioen	12
Artikel 20	Beperking mogelijkheden flexibele pensionering	12
HOOFDSTUK VI	Uitbetaling en terugvordering	13
Artikel 21	Uitbetaling van de pensioenen	13
Artikel 22	Herziening onjuiste pensioenuitkering en verjaring	13
HOOFDSTUK VII	Aanspraken na beëindiging van de deelname	13
Artikel 23	Rechten na beëindiging van de deelname	13
Artikel 24	Waardeoverdracht van pensioenaanspraken	14
Artikel 24a	Automatische waardeoverdracht klein pensioen	14
Artikel 25	Afkoop en vervallen van hele kleine pensioenaanspraken	14
HOOFDSTUK VIII	Vrijstellingen	14
Artikel 26	Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren	14
HOOFDSTUK IX	Vrijwillige verzekeringen	15
Artikel 27	Vrijwillige voortzetting	15
Artikel 28	Individuele ANW Plus verzekering	15
Artikel 28a	Individuele Partnerpensioen Plus verzekering	16
Artikel 29	PGB Pensioen Plus	16
HOOFDSTUK X	Waardeovername van pensioenaanspraken	17
Artikel 30	Waardeovername van pensioenaanspraken	17
HOOFDSTUK XI	Vervallen	18

Artikel 31	Vervallen	18
HOOFDSTUK XII	Wijziging pensioenaanspraken en pensioenrechten	18
Artikel 32	Korting en wijziging in de pensioenaanspraken en pensioenrechten	18
HOOFDSTUK XIII	Geschillen- en klachtenprocedure	18
Artikel 33	Geschillen- en klachtenprocedure	18
HOOFDSTUK XIV	Overgangs- en slotbepalingen	19
Artikel 34	Overgangsbepalingen	19
Artikel 34a	Overgangsbepaling overgenomen arbeidsongeschiktheidspensioen	19
Artikel 34b	Overgangsbepaling mogelijkheid uitruil prepensioen in levenslang ouderdomspensioen	20
Artikel 35	Algemene bepaling	20
Artikel 36	Slotbepaling	20
Bijlagen		21
Bijlage I	Bedragen 2019	21
Bijlage II	Richtlijn beleidsdekkingsgraad en ontwikkeling pensioen	21
Bijlage III	Inkooptarieven ¹ voor ouderdomspensioen en partnerpensioen	22
Bijlage IV	Factoren bij Hoofdstuk V Flexibele pensionering	23
Bijlage V	Afkoopoptarieven voor ouderdomspensioen (65, 67 en 68 jaar) en (ingegaan) partnerpensioen	31
Bijlage VI	Tarieven ANW-hiaatverzekering	32

Deel I Basisregeling

HOOFDSTUK I Definities

Artikel 1 Definities

Dit reglement is het Pensioenreglement van het Pensioenfonds PGB zoals vermeld in artikel 23 van de Statuten.

In dit reglement wordt verstaan onder:

- a. Werkgever : werkgever in de zin van de statuten;
- b. Werknemer : werknemer in de zin van de statuten;
- c. Deelnemer : werknemer of gewezen werknemer, die pensioenaanspraken verwerft jegens het fonds conform dit pensioenreglement;
- d. Parttime deelnemer : werknemer, die krachtens een arbeidsovereenkomst minder uren arbeid verricht dan bij die werkgever, in geval van volledig dienstverband, gebruikelijk is;
- e. Gewezen deelnemer : de (gewezen) werknemer door wie op grond van een pensioenovereenkomst geen pensioen meer wordt verworven en die bij beëindiging van de deelname een pensioenaanspraak heeft behouden jegens het fonds;
- f. Gewezen partner : de partner van wie het huwelijk dan wel het geregistreerde partnerschap dan wel de relatie in de zin van artikel 1 sub j onder III van dit pensioenreglement is beëindigd;
- g. Aanspraakgerechtigde : de (gewezen) deelnemer en de gewezen partner, die begunstigde is voor het nog niet ingegane pensioen;
- h. Gepensioneerde : de pensioengerechtigde voor wie het ouderdomspensioen is ingegaan;
- i. Pensioengerechtigde : de persoon voor wie op grond van de pensioenovereenkomst het pensioen is ingegaan;
- j. Partner :
 - I. de echtgenoot van de (gewezen) deelnemer of de pensioengerechtigde;
 - II. de ongehuwde persoon met wie de ongehuwde (gewezen) deelnemer of de pensioengerechtigde een geregistreerd partnerschap is aangegaan als bedoeld in titel 5A van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek;
 - III. de ongehuwde persoon met wie de ongehuwde (gewezen) deelnemer of de pensioengerechtigde gedurende ten minste een half jaar onafgebroken een gezamenlijke huishouding heeft gevoerd.
Hierbij gelden de volgende voorwaarden:
 - de gezamenlijke huishouding moet op een door het bestuur te bepalen wijze zijn aangemeld bij het fonds;
 - tussen beide partners moet een door het fonds voorgeschreven verklaring zijn ondertekend;
 - beide partners moeten op hetzelfde adres zijn ingeschreven in het bevolkingsregister;
 - er is sprake van twee personen waartussen geen bloed- of aanverwantschap in de rechte lijn bestaat.Voor de toepassing van dit pensioenreglement kan een (gewezen) deelnemer of gepensioneerde op enig moment slechts één partner hebben. Het partnerpensioen wordt toegekend aan de partner die als eerste partner van de (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde kan worden aangemerkt.
- k. Franchise : het gedeelte van het pensioengevend loon waarover krachtens artikel 18a lid 7 van de Wet op de loonbelasting 1964 geen pensioenaanspraken worden verworven. De hoogte van de franchise wordt met inachtneming van de fiscale grenzen bepaald in artikel 5 deel II van dit pensioenreglement;
- l. Pensioengevend loon : het loon in de zin van de Wet op de loonbelasting 1964 waarover pensioenaanspraken kunnen worden verworven met uitzondering van de waarde van het privégebruik van de auto van de zaak, en zoals dit door de werkgever op een door het bestuur te bepalen wijze is opgegeven aan het fonds en is opgenomen in deel II van dit pensioenreglement, met inachtneming van de fiscale grenzen zoals deze zijn vastgelegd in hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964;
- m. Pensioenaanspraken : het recht op een nog niet ingegaan ouderdoms-, (bijzonder) partner- of wezenpensioen;
- n. Pensioendatum : de eerste van de maand waarin de (gewezen) deelnemer recht krijgt op een AOW-uitkering;
- o. Pensioeningangsdatum : de pensioendatum, dan wel de datum waarop door vervroeging of uitstel het pensioen daadwerkelijk geheel of gedeeltelijk is ingegaan;

- p. Pensioenrichtleeftijd : de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de leeftijd van 68 jaar bereikt;
- q. Pensioenrechten : het recht op een ingegaan ouderdoms-, (bijzonder) partner- of wezenpensioen, uitgezonderd de voorwaardelijke toeslagverlening;
- r. Scheiding : echtscheiding of ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed, of beëindiging van het geregistreerd partnerschap anders dan door de dood of vermissing dan wel door een huwelijk met de vroegere geregisteerde partner; of beëindiging van de bij het fonds aangemelde gezamenlijke huishouding;
- s. Ouderschapsverlof : periode als bedoeld in artikel 6.2 van de Wet arbeid en zorg;
- t. Zorgverlof/educatief verlof : een, met instandhouding van de arbeidsovereenkomst, gehele of gedeeltelijke onderbreking van de arbeid ten behoeve van zorg of educatie waaronder mede wordt verstaan het vergroten van arbeidskwalificatie;
- u. Onbetaald verlof : een, met instandhouding van de arbeidsovereenkomst, tussen werkgever en werknemer overeengekomen verlof met betrekking tot gehele of gedeeltelijke onderbreking van de arbeid;
- v. Sector : een (deel van een) bedrijfstak zoals omschreven in artikel 3 en volgende van de Statuten;
- w. Sectorbepalingen : de onderdelen van de pensioenregeling van een sector die afwijken van deel I Basisregeling van het fonds van dit pensioenreglement en welke zijn omschreven in deel II van dit pensioenreglement;
- y. Arbeidsongeschiktheids-wetgeving : Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), respectievelijk Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA);
- aa. Arbeidsongeschiktheid : de eerste dag van toekenning van een WAO- respectievelijk een WIA-uitkering;
- ab. Fonds : Stichting Pensioenfonds PGB;
- ac. Bestuur : het bestuur van het fonds;
- ad. Uitvoeringsorganisatie : PGB Pensioendiensten B.V., de administrateur van het fonds;
- ae. Beleidsdekkingsgraad : het gemiddelde van de dekkingsgraden van het fonds ultimo van de maand van vaststelling en van de elf maanden daaraan voorafgaand;
- af. Dekkingsgraad : de verhouding tussen het aanwezige pensioenvermogen en de contante waarde van de pensioenaanspraken en de pensioenrechten, uitgedrukt in een percentage;
- ag. Partnerpensioen op risicobasis : het partnerpensioen op basis van een verzekerd partnerpensioen, dat wil zeggen dat er geen sprake is van opbouw van partnerpensioen. Een deelnemer heeft alleen recht op het verzekerde partnerpensioen wanneer er sprake is van diens deelname aan de pensioenregeling;
- ah. Wachtijd : de wachtijd in de zin van Hoofdstuk 3 van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)
- ai. Maximum pensioengevend loon : het maximum pensioengevend loon zoals genoemd in artikel 18ga van de Wet op de loonbelasting 1964;
- aj. Werktijdvermindering : het in verband met aanvaarden van een deeltijdfunctie of demotie binnen 10 jaar voorafgaand aan de AOW-gerechtigde leeftijd bij dezelfde of een andere aangesloten werkgever een nieuwe dienstverhouding aanvaarden met een lager salaris, dan geldt het inkomen vóór het aanvaarden van het lagere salaris als zijn pensioengevend inkomen;
- ak. Legalisatie : het laten verklaren door een ambtenaar van de gemeente, een advocaat of een notaris dat een handtekening daadwerkelijk geplaatst is door de "ondergetekende".
- al. Prijsindex : de prijsontwikkeling volgens de consumentenprijsindex (CPI) zoals vastgesteld en bekendgemaakt door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

HOOFDSTUK II Deelname

Artikel 2 Aanvang en einde van de deelname

- (1) De deelname vangt aan op de eerste dag waarop de deelnemer in het kader van zijn dienstbetrekking bij een werkgever pensioenaanspraken verwerft jegens het fonds, conform dit pensioenreglement.
- (2) De deelname eindigt bij:
 - a. het bereiken van de pensioendatum;
 - b. beëindiging van de status van werknemer behalve in het geval de deelnemer in aanmerking komt voor premievrije pensioenopbouw als bedoeld in artikel 4 van dit pensioenreglement of de deelnemer de pensioenregeling vrijwillig voortzet als bedoeld in artikel 27 van dit pensioenreglement;
 - c. beëindiging van de premievrije pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid;
 - d. overlijden van de deelnemer.

- (3) De deelname wordt, gedurende de periode dat de werknemer zijn arbeid geheel of gedeeltelijk onderbreekt in verband met zorgverlof/educatief verlof of onbetaald verlof, naar de mate van deze onderbreking opgeschort, tenzij anders bepaald in de sectorspecifieke bepalingen in deel II van dit pensioenreglement.
- (4) Het fonds administreert de deelnemersjaren van de deelnemers.

Artikel 3 Aanspraken

- (1) Het karakter van de in dit pensioenreglement opgenomen pensioenregeling is een uitkeringsovereenkomst in de zin van artikel 10 van de Pensioenwet, tenzij anders bepaald. Dit reglement verleent aanspraak op ouderdomspensioen, partnerpensioen, bijzonder partnerpensioen en wezenpensioen.
- (2) Aanspraak op ouderdomspensioen komt toe aan deelnemers en gewezen deelnemers.
- (3) De aanspraak op partnerpensioen komt, behoudens het bepaalde in artikel 12 van dit pensioenreglement toe aan de partner van:
 - a. een deelnemer, die de pensioendatum nog niet heeft bereikt;
 - b. een aanspraak van een gewezen deelnemer, die de pensioendatum nog niet bereikt heeft en waarbij sprake is van een opgebouwd partnerpensioen op grond van deel II van dit pensioenreglement;
 - c. een gepensioneerde, die niet heeft gekozen voor uitruil van het partnerpensioen als bedoeld in artikel 14 van dit pensioenreglement en waarbij sprake is van een opgebouwd partnerpensioen op grond van deel II van dit pensioenreglement.
- (4) De gewezen deelnemer die, aansluitend aan het einde van de deelname en na onvrijwillig ontslag zoals bedoeld in artikel 10a lid 1 onderdeel c van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965, recht heeft op een inkomensvervangende, loongerelateerde uitkering op grond van de Werkloosheidwet, behoudt gedurende de periode dat hij de uitkering ontvangt, naast een eventuele aanspraak op het opgebouwde partnerpensioen, eveneens aanspraak op het ten tijde van de beëindiging van de deelname bestaande verzekerde maar niet opgebouwde deel van het partnerpensioen. De hoogte van het partnerpensioen wordt vastgesteld alsof hetzelfde pensioen op opbouwbasis overeen zou zijn gekomen conform artikel 3 van deel II van dit pensioenreglement. Tevens wordt rekening gehouden met een uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen conform artikel 15 van dit pensioenreglement.
- (5) De aanspraak op bijzonder partnerpensioen komt, behoudens het bepaalde in artikel 12 van dit pensioenreglement, toe aan de gewezen partner van een (gewezen) deelnemer of gepensioneerde.
- (6) De aanspraak op wezenpensioen komt, behoudens het bepaalde in artikel 12 van dit pensioenreglement, toe aan elk eigen kind beneden de leeftijd van 18 jaar, dat tot de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde in familierechtelijke betrekking staat in de zin van het Burgerlijk Wetboek, met inachtneming van artikel 18, eerste lid sub a ten derde van de Wet op de loonbelasting 1964.
 Met kinderen in de vorige zin bedoeld worden gelijkgesteld pleeg- of stiefkinderen van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, die door de aanspraakgerechtigde of gepensioneerde als een eigen kind worden onderhouden met inachtneming van artikel 18, eerste lid sub a ten derde van de Wet op de loonbelasting 1964.
 Met kinderen beneden de leeftijd van 18 jaar worden gelijkgesteld kinderen van 18 tot 27 jaar, die door middel van een studieverklaring van de onderwijsinstelling aantonen dat de voor werkzaamheden beschikbare tijd voor minimaal 18 uur per week in beslag wordt genomen door het volgen van onderwijs of een beroepsopleiding. Uitkering van het wezenpensioen vindt plaats tot en met de maand voorafgaande aan de maand waarin het kind de 27-jarige leeftijd bereikt.
- (7) Indien de werknemer gedurende de periode van onbetaald verlof arbeidsongeschikt wordt of overlijdt, dan behoudt hij dezelfde aanspraken krachtens het pensioenreglement als ware de deelname niet geheel of gedeeltelijk opgeschort, tenzij in het geval van arbeidsongeschiktheid na onvrijwillig ontslag zoals bedoeld in artikel 10a lid 1 onderdeel c van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965, geen loongerelateerde uitkering wordt ontvangen.
- (8) Opname van onbetaald verlof tot een maximum van 18 maanden door de deelnemer is niet van invloed op de aanspraken uit hoofde van partner- en wezenpensioen krachtens dit reglement.
- (9) Bij toepassing van hetgeen bepaald is in de leden 7 en 8 van dit artikel, geldt als pensioengevend loon het pensioengevend loon dat direct voorafgaande aan de periode van verlof door de deelnemer is genoten, met inachtneming van het maximum pensioengevend loon en de overige fiscale grenzen zoals deze zijn vastgelegd in hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964. Bij toepassing van hetgeen is bepaald in de leden 7 en 8 gelden tevens de voorwaarden opgenomen in artikel 10a van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 en aanverwante regelgeving.
- (10) Indien een deelnemer met zijn werkgever afspraken heeft gemaakt over werktijdvermindering, dan kan het fonds onder de navolgende voorwaarden in dit lid meewerken aan toepassing tot een maximum van 100% voortzetting van de pensioenopbouw. In afwijking van artikel 4 van deel II van dit pensioenreglement wordt in dat geval uitgegaan van het loon, zoals dat gold direct voorafgaand aan de werktijdvermindering. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:
 - a. de afspraken inzake werktijdvermindering zijn opgenomen in de pensioenovereenkomst of de cao zoals die van toepassing is op de werknemer;
 - b. de werktijdvermindering is aanvaard in de periode die aanvangt 10 jaar direct voorafgaande aan de pensioendatum;
 - c. de deelnemer behoudt na de werktijdvermindering ten minste 50% van zijn loon direct voorafgaand aan de werktijdvermindering;

- d. bij toepassing van hetgeen is bepaald in dit artikellid gelden de voorwaarden zoals opgenomen in artikel 10a en 10b lid 3 van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 en aanverwante regelgeving.

Artikel 4 Premievrije pensioenopbouw

- (1) De aanspraak op (gedeeltelijke) premievrije pensioenopbouw ten behoeve van een deelnemer ontstaat zodra de deelnemer arbeidsongeschikt is in de zin van de arbeidsongeschiktheidswetgeving en wordt voortgezet zolang de arbeidsongeschiktheid voortduurt doch uiterlijk tot de pensioeningangsdatum van de deelnemer.
- (2) Om voor premievrije pensioenopbouw in aanmerking te komen, moet de deelnemer op de dag voorafgaand aan de wachttijd als bedoeld in de arbeidsongeschiktheidswetgeving deelnemer in het fonds zijn en aansluitend aan de wachttijd dan wel binnen vier weken na deze wachttijd recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering toegekend krijgen.
- (3) De deelnemer die arbeidsongeschikt is, komt voor toepassing van dit artikel voor premievrije pensioenopbouw in aanmerking naar de mate van zijn arbeidsongeschiktheid. Indien de deelnemer op het moment dat de deelneming aanvangt reeds gedeeltelijk arbeidsongeschikt is in de zin van de arbeidsongeschiktheidswetgeving, wordt premievrije pensioenopbouw uitsluitend verleend indien en voor zover er sprake is van toename van de arbeidsongeschiktheid tijdens de deelneming.
- (4) Na beëindiging van de status van werknemer kan de mate van premievrije pensioenopbouw niet meer verder toenemen. Wanneer de arbeidsongeschiktheid van de gewezen werknemer, na een eerdere beëindiging van de arbeidsongeschiktheidsuitkering, binnen vier weken herleeft, wordt de premievrije pensioenopbouw opnieuw voortgezet. De premievrije pensioenopbouw wordt in dat geval maximaal gebaseerd op de mate van arbeidsongeschiktheid zoals deze gold op het moment van de eerdere beëindiging van de arbeidsongeschiktheidsuitkering.
- (5) De mate van premievrije pensioenopbouw is bepaald in artikel 7 van deel II van dit pensioenreglement.
- (6) Om in aanmerking te komen voor premievrije pensioenopbouw dient de deelnemer zich daarvoor bij het fonds aan te melden.
- (7) Ten behoeve van een deelnemer, die op grond van het ouderschapsverlof niet werkzaam is, bestaat recht op premievrije pensioenopbouw zolang en naar de mate waarin de deelnemer uit dien hoofde niet werkzaam is.
- (8) Voor een deelnemer die pensioen opbouwt uit premiebetaling over loon en tegelijkertijd in aanmerking komt voor (gedeeltelijke) premievrije pensioenopbouw als bedoeld in de vorige leden zal de totale pensioenopbouw over de betreffende periode nimmer meer bedragen dan de pensioenopbouw die een arbeidsgeschikte deelnemer over dezelfde periode uit premiebetaling maximaal kan verwerven. Dit wordt als volgt bepaald: de pensioenopbouw uit premiebetaling over loon wordt zodanig aangevuld vanuit de premievrije pensioenopbouw zodat de totale pensioenopbouw gelijk is aan de opbouw over loon als bedoeld in artikel 4 lid 2 van deel II van dit pensioenreglement. Deze pensioenopbouw zal daardoor gelijk zijn aan de pensioenopbouw van een niet arbeidsongeschikte deelnemer.
- (9) Indien de deelnemer naast de premievrije pensioenopbouw bij PGB bij een andere pensioenuitvoerder pensioen opbouwt, dan is de deelnemer verplicht dit aan het fonds te melden. Het bestuur is bevoegd deze aanspraken in mindering te brengen op de aanspraken die op grond van premievrije deelneming worden verworven.
- (10) De aanspraken en pensioenen, waarop de premievrije pensioenopbouw recht geeft, worden vastgesteld op basis van de pensioengrondslag zoals genoemd in deel II van dit pensioenreglement. De pensioengrondslag is de grondslag die gold onmiddellijk voor de ingangsdatum van de premievrije pensioenopbouw bij het fonds, waarbij geldt dat onder pensioengevend loon wordt verstaan het gemiddelde pensioengevend loon over de laatste drie volle kalenderjaren, direct voorafgaande aan het jaar van intrede van de arbeidsongeschiktheid. Dit gemiddelde pensioengevend loon wordt jaarlijks per 1 januari verhoogd met de prijsindex.
Bij strijdigheid met de fiscale grenzen vindt aanpassing plaats van de pensioengrondslag aan de fiscale grenzen zoals deze zijn vastgelegd in hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964.
- (11) Gedurende de arbeidsongeschiktheid van de deelnemer zijn de wijzigingen in dit pensioenreglement van dienovereenkomstige toepassing op de arbeidsongeschikte deelnemer, met uitzondering van uitbreidingen en/of verbeteringen van de verzekerde pensioenaanspraken van dit pensioenreglement.

HOOFDSTUK III Informatieverstrekking

Artikel 5 Opgaven en inlichtingen

- (1) Aanspraakgerechtigden, wezen of pensioengerechtigden zijn verplicht op de tijdstippen en over de tijdvakken als door het bestuur bepaald aan het fonds of diens gemachtigde alle inlichtingen en opgaven te verstrekken, die het bestuur voor de uitvoering van dit reglement noodzakelijk acht.
- (2) Het bestuur kan de toepassing van het in dit reglement bepaalde afhankelijk stellen van het naleven door de aanspraakgerechtigde of pensioengerechtigde van de in dit artikel bedoelde verplichtingen.
- (3) Indien de aanspraakgerechtigde of gepensioneerde op enig moment er subjectief mee bekend wordt of objectief geacht kan worden er mee bekend te zijn dat aanmelding bij het fonds niet heeft plaatsgevonden en hij zich alsnog bij het fonds aanmeldt, dan zal in het kader van de opbouw van rechten in het Pensioen- respectievelijk

Uitvoeringsreglement PGB zijn deelnameperiode, teruggerekend, worden vastgesteld op de periode vanaf het tijdstip van aanmelding tot aan het tijdstip waarop de aanmelding had moeten plaatsvinden.

Artikel 6 Pensioenoverzicht

- (1) De deelnemer ontvangt jaarlijks een opgave van de verworven pensioenaanspraken, van de reglementair te bereiken pensioenaanspraken en van de aan het voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaan groei van pensioenaanspraken overeenkomstig artikel 3.127 van de Wet inkomstenbelasting 2001 en de daarop berustende bepalingen. Tevens wordt informatie verstrekt over de toeslagverlening.
- (2) Op verzoek van een (gewezen) deelnemer verstrekt het fonds binnen drie maanden een opgave, zoals genoemd in het vorige lid.
- (3) De deelnemer heeft gedurende vijf jaar na ontvangst van de opgave het recht bij het fonds schriftelijk bezwaren tegen de in de opgave vermelde gegevens in te dienen. Na het verstrijken van die termijn worden de geregistreerde gegevens geacht correct te zijn en is het fonds bevoegd eventueel later gemelde wijzigingen niet door te voeren. Dit artikellid geldt niet indien wet- en regelgeving zich hiertegen verzetten, onder andere indien werkgever onjuiste gegevens heeft verstrekt aan het fonds.

HOOFDSTUK IV Uitkeringen

Artikel 7 Ouderdomspensioen

- (1) Jaarlijks verkrijgt de deelnemer een aanspraak op ouderdomspensioen over de voor de deelnemer voor dat jaar geldende pensioengrondslag. De hoogte van de pensioengrondslag en het daarvoor geldende opbouwpercentage is bepaald in deel II van dit pensioenreglement.
- (2) Op de pensioeningangsdatum worden de tot 1 januari 2013 verworven aanspraken, met een pensioenrichtleeftijd van 65, herrekend naar de leeftijd op de gekozen pensioeningangsdatum. De vanaf 1 januari 2013 verworven aanspraken met een pensioenrichtleeftijd van 67 en de vanaf 1 januari 2018 verworven aanspraken met een pensioenrichtleeftijd van 68 jaar, worden eveneens herrekend naar de gekozen pensioeningangsdatum. Daarbij worden de tarieven toegepast conform de tabel in Bijlage IV.

Artikel 8 Partnerpensioen

- (1) Voor de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is een partnerpensioen verzekerd conform de bepalingen in artikel 3 van deel II van dit pensioenreglement. In geval van overlijden van de deelnemer wordt voor de berekening van het ouderdomspensioen dat verworven zou kunnen worden vanaf de overlijdensdatum tot de pensioendatum van de deelnemer het gemiddelde pensioengevend loon over maximaal de laatste drie volle kalenderjaren, direct voorafgaande aan het jaar van overlijden van de deelnemer, in aanmerking genomen.
- (2) Bij overlijden van een (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, uit hoofde van wiens verzekering aan een gewezen partner een bijzonder partnerpensioen is toegekend, wordt het aan de partner toe te kennen pensioen verminderd met die aanspraak respectievelijk aanspraken op bijzonder partnerpensioen.

Artikel 9 Bijzonder partnerpensioen

- (1) Een aanspraak op bijzonder partnerpensioen komt, behoudens het bepaalde in artikel 12 van dit pensioenreglement, toe aan de gewezen partner van een:
 - a. (gewezen) deelnemer of gepensioneerde wiens huwelijk met die partner na 9 mei 1973 is beëindigd door echtscheiding;
 - b. ongehuwde (gewezen) deelnemer of gepensioneerde wiens geregistreerde partnerschap na 1 januari 1998 is beëindigd;
 - c. ongehuwde (gewezen) deelnemer of gepensioneerde die voor de verzekering van partnerpensioen door het bestuur, na aanmelding, was toegelaten en wiens gezamenlijke huishouding met die partner nadien niet meer aan de door het bestuur gestelde voorwaarden voldoet doordat de inschrijving op hetzelfde adres is beëindigd.De hoogte van het bijzonder partnerpensioen is de aanspraak op partnerpensioen die is verworven:
 - a. in het geval van scheiding: op de datum waarop het einde van het huwelijk dan wel op de datum waarop de beëindiging van het geregistreerd partnerschap wordt ingeschreven in de registers van de Burgerlijke Stand;
 - b. in het geval het een gezamenlijke huishouding als bedoeld in artikel 1 sub j onder III van dit pensioenreglement betreft: op de datum waarop niet meer aan de door het bestuur gestelde voorwaarden wordt voldaan.Een aan (een) eventuele andere gewezen partner(s) toekomende aanspraak op bijzonder partnerpensioen wordt op het volgens dit lid vastgestelde bijzonder partnerpensioen in mindering gebracht.
- (2) De gewezen partner ontvangt een opgave van de in het vorige lid bedoelde aanspraak en informatie over de toeslagverlening.

- (3) Het bepaalde in dit artikel vindt geen toepassing indien de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde en de (gewezen) partner, op een door het fonds voorgeschreven wijze anders overeenkomen of de rechter bij de beschikking inzake scheiding op hun gemeenschappelijk verzoek anders heeft beslist, een en ander mits het bestuur zich vooraf bereid heeft verklaard een uit die afwijking voortvloeiend pensioenrisico te dekken.
- (4) Het bijzonder partnerpensioen gaat, na overlijden van de gewezen partner voor de pensioeningangsdatum, weer onderdeel uitmaken van de pensioenaanspraken van de (gewezen) deelnemer. Bij overlijden van de gewezen partner ná de pensioeningangsdatum vervalt de aanspraak op bijzonder partnerpensioen aan het fonds.

Artikel 10 Verevening van ouderdomspensioen bij scheiding

- (1) Indien het huwelijk dan wel het geregistreerde partnerschap van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde geëindigd is door scheiding of bij een scheiding van tafel en bed, heeft de gewezen partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde een rechtstreekse aanspraak op uitbetaling jegens het fonds op een deel van het aan die gewezen partner toekomende ouderdomspensioen waaronder begrepen de aanspraken welke voortvloeien uit het bepaalde in artikel 29 van dit pensioenreglement, mits binnen twee jaar na inschrijving van de scheidingsdatum in de registers van de Burgerlijke Stand of het Huwelijksgoederenregister door één van beide gewezen echtgenoten aan het fonds mededeling is gedaan door middel van een wettelijk voorgeschreven meldingsformulier. Dit deel is gelijk aan de helft van het ouderdomspensioen dat zou gelden indien:
 - a. de tot verevening verplichte (gewezen) deelnemer uitsluitend zou hebben deelgenomen gedurende de deelnemersjaren gelegen tussen de datum van huwelijk dan wel het geregistreerde partnerschap en het tijdstip van respectievelijk de scheiding of de scheiding van tafel en bed en
 - b. hij op het tijdstip van scheiding of de scheiding van tafel en bed zijn deelname zou hebben beëindigd anders dan door pensionering of overlijden.
 Indien het tijdstip van de beëindiging van de deelname ligt vóór het tijdstip van respectievelijk de scheiding of scheiding van tafel en bed heeft de gewezen partner van de (gewezen) deelnemer een rechtstreekse aanspraak op uitbetaling jegens het fonds op de helft van het ouderdomspensioen, dat zou gelden indien de tot verevening verplichte (gewezen) deelnemer uitsluitend zou hebben deelgenomen gedurende de deelnemersjaren gelegen tussen de datum van huwelijk en het tijdstip van beëindiging van de deelname. Hierbij geldt tevens de voorwaarde van tijdige melding, zoals hiervoor is omschreven.
- (2) De aanspraak op verevening van het ouderdomspensioen geldt niet of vindt plaats volgens een andere dan de in lid 1 bedoelde verdeling, indien de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde en de gewezen partner dit bij schriftelijke overeenkomst in verband met de scheiding zijn overeengekomen of dit reeds bij huwelijksvoorwaarden waren overeengekomen. Ten bewijze hiervan dient een gewaarmerkt afschrift of uittreksel van de afwijkende overeenkomst aan het fonds te worden overgelegd.
- (3) Zolang de uitkering aan de gewezen partner toekomt wordt deze in mindering gebracht op het ouderdomspensioen van de gepensioneerde.
De uitkering van het aan de gewezen partner toegerekende ouderdomspensioen vervalt op de laatste dag van de maand waarin de gepensioneerde overlijdt, dan wel indien eerder, op de dag waarop de gewezen partner overlijdt.
- (4) Met inachtneming van het in de wet ter zake bepaalde kunnen het in het voorgaande lid 1 van dit artikel bedoelde ouderdomspensioen en het in artikel 9 van dit pensioenreglement bedoelde bijzonder partnerpensioen worden omgezet in ouderdomspensioen uitsluitend op het leven van de gewezen partner. Zowel de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde als de gewezen partner, alsook het fonds dienen hiermee in te stemmen.
- (5) De kosten verband houdende met de verevening worden door het fonds voor de helft aan ieder der gewezen echtgenoten in rekening gebracht.

Artikel 11 Wezenpensioen

- (1) Bij overlijden van een (gewezen) deelnemer of gepensioneerde wordt aan elk kind als bedoeld in artikel 3 lid 6 van dit pensioenreglement een wezenpensioen toegekend van 14% van het opgebouwde ouderdomspensioen. In geval van overlijden van de deelnemer wordt dit wezenpensioen verhoogd met 14% van het ouderdomspensioen dat verworven zou kunnen worden vanaf de overlijdensdatum tot de pensioendatum van de deelnemer. Hierbij wordt het gemiddelde pensioengevend loon over maximaal de laatste drie volle kalenderjaren, direct voorafgaande aan het jaar van overlijden van de deelnemer, in aanmerking genomen.
- (2) Wezenpensioen dat wordt uitgekeerd aan volle wezen wordt verdubbeld. Volle wezen zijn kinderen waarvan beide ouders zijn overleden.
- (3) De som van de aan alle kinderen toe te kennen wezenpensioenen bedraagt maximaal 70% van het in het eerste lid bedoelde ouderdomspensioen; indien het in het tweede lid bepaalde van toepassing is, bedraagt deze som maximaal 140% van dat ouderdomspensioen.
Indien het in dit lid bepaalde van toepassing is zal het totaal van de toe te kennen wezenpensioenen gelijkelijk over alle voor het wezenpensioen in aanmerking komende kinderen worden verdeeld. Indien nadien het aantal voor wezenpensioen in aanmerking komende kinderen wijzigt, en daarmee het wezenpensioen per kind, zal de laagste uitkering niet minder bedragen dan 75% van de hoogste uitkering.
- (4) Het recht op wezenpensioen vervalt indien het kind:

- a. overlijdt;
- b. niet meer voldoet aan het bepaalde in artikel 3 lid 6 van dit pensioenreglement.

Artikel 12 Uitsluiting partner- en wezenpensioen

Aanspraak op partnerpensioen bestaat slechts voor de partner met wie de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde voor de pensioeningangsdatum in het huwelijk is getreden, een geregistreerd partnerschap is aangegaan of een gezamenlijke huishouding is gaan voeren.

In geval van overlijden van een gepensioneerde na de pensioeningangsdatum bestaat slechts aanspraak op wezenpensioen voor kinderen geboren uit een voor de pensioeningangsdatum aangegane relatie.

Artikel 13 Toeslagverlening

- (1) Op de pensioenrechten en pensioenaanspraken wordt jaarlijks een toeslag verleend van maximaal 2%. Het bestuur beslist jaarlijks uiterlijk in december, aan de hand van de beleidsdekkingsgraad per 30 september van dat jaar, of en in hoeverre pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast.
Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen bestemmingsreserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd.
- (2) Als de beleidsdekkingsgraad het toelaat kan het bestuur besluiten, in aanvulling op de toeslag als bedoeld in lid 1 van dit artikel, een extra toeslag te verlenen van maximaal 1%.
- (3) Bij de besluitvorming als bedoeld in lid 1 en lid 2 van dit artikel hanteert het bestuur de in de Bijlage II opgenomen Richtlijn beleidsdekkingsgraad en ontwikkeling pensioen en de in of krachtens de Pensioenwet gestelde voorwaarden voor toeslagverlening.
- (4) Indien het bestuur besloten heeft een toeslag te verlenen, wordt deze toeslag op 1 januari verleend op:
 - a. de per 31 december van het voorgaande kalenderjaar opgebouwde pensioenaanspraken van de deelnemers;
 - b. de ingegane pensioenen van pensioengerechtigden en de pensioenaanspraken van de gewezen deelnemers.Toeslagen op aanspraken op bijzonder partnerpensioen, verevend ouderdompensioen en voorwaardelijk pensioen worden op dezelfde wijze verleend.
- (5) Het bestuur is te allen tijde bevoegd het toeslagbeleid en de hierbij gehanteerde voorwaarden aan te passen ten aanzien van (gewezen) deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden.
- (6) Bij wijziging van het toeslagbeleid worden (gewezen) deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden binnen drie maanden na wijziging daarover geïnformeerd.

HOOFDSTUK V Flexibele pensionering

Artikel 14 Uitrust partnerpensioen in ouderdompensioen

- (1) De (gewezen) deelnemer heeft éénmalig, direct voorafgaande aan de pensioeningangsdatum van zijn volledige pensioen, de keuze het opgebouwde partnerpensioen te doen vervangen door ophoging van het ouderdompensioen. Het ouderdompensioen wordt verhoogd conform de tabel in Bijlage IV.
- (2) Een aanspraak op bijzonder partnerpensioen blijft bij de keuze genoemd in lid 1 buiten beschouwing.
- (3) Aanvaarding van het verzoek kan slechts met schriftelijke instemming van de partner die begunstigde is voor het partnerpensioen. De partner dient hiervoor een door het fonds opgesteld formulier in te vullen en te ondertekenen. Hierbij geldt als voorwaarde dat legalisatie van de handtekening van de Partner dient plaats te vinden door een ambtenaar van de gemeente, een advocaat of een notaris.
- (4) In tegenstelling tot het bepaalde in artikel 20 lid 1 heeft een (gewezen) deelnemer het recht om zijn partnerpensioen uit te ruilen in ouderdompensioen op de pensioeningangsdatum als de aanspraak op het ouderdompensioen, berekend naar het moment van de pensioeningangsdatum, lager is dan het afkoopbedrag uit Bijlage I bedraagt en de (gewezen) deelnemer ervoor kiest zijn pensioen periodiek te laten betalen conform de bepalingen van artikel 21 van dit pensioenreglement. Lid 3 is hierbij van overeenkomstige toepassing.

Artikel 15 Uitrust ouderdompensioen in partnerpensioen

- (1) Het fonds biedt bij het einde van de deelname en in het jaar voorafgaande aan de pensioeningangsdatum de (gewezen) deelnemer de keuze zijn aanspraken op een deel van het ouderdompensioen uit te ruilen voor een verhoging van het partnerpensioen aan. Bij deze uitrust wordt het partnerpensioen ten koste van het ouderdompensioen verhoogd naar 70% van het verlaagde ouderdompensioen conform de factoren genoemd in Bijlage IV.
De keuze voor uitrust van ouderdompensioen dient ten minste drie maanden voor de beoogde pensioeningangsdatum schriftelijk bij het fonds te worden ingediend.
- (2) De uitrustmogelijkheid bedoeld in het eerste lid heeft geen betrekking op het deel van het verevend ouderdompensioen waarop een recht op uitbetaling rust als bedoeld in artikel 10 van dit pensioenreglement.

- (3) Indien de (gewezen) deelnemer niet binnen twee maanden op de keuzemogelijkheid uit het eerste lid reageert of binnen die periode komt te overlijden, gaat het fonds over tot het uitrusten van ouderdomspensioen in partnerpensioen:
 - a. voor dat deel van het partnerpensioen dat op risicobasis is verzekerd en waarover geen partnerpensioen is opgebouwd en
 - b. voor zover sprake is van een partner in de zin van artikel 1 sub j van dit pensioenreglement.
- (4) Aan de (gewezen) deelnemer wordt schriftelijk mededeling gedaan van de verhouding tussen het ouderdoms- en partnerpensioen na uitrusten als bedoeld in lid 3.
- (5) Na uitrusten kan het ouderdomspensioen nooit minder bedragen dan het in Bijlage I vermelde afkoopbedrag.

Artikel 16 Vervroeging en uitstel pensioendatum

- (1) De (gewezen) deelnemer kan op vrijwillige basis zijn aanspraken op ouderdomspensioen aanwenden ten behoeve van een geheel of gedeeltelijk vervroegd pensioen, met inachtneming van de voorwaarden in lid 2. Het ouderdomspensioen wordt dan berekend conform het bepaalde in artikel 7 lid 2 van dit pensioenreglement. Het vervroegde gedeelte van het ouderdomspensioen wordt verlaagd conform de tabel in Bijlage IV van dit pensioenreglement, met inachtneming van algemeen aanvaarde actuariële grondslagen conform artikel 18a lid 6 van de Wet op de loonbelasting 1964.
De vroegste pensioeningangsdatum is de datum waarop de (gewezen) deelnemer de leeftijd van 55 jaar heeft bereikt.
- (2) Ingeval de pensioeningangsdatum is gelegen in een periode die meer dan vijf jaar vóór de pensioendatum ligt, dient de (gewezen) deelnemer zijn arbeidzame leven op de pensioeningangsdatum voor het gedeelte dat het ouderdomspensioen ingaat te beëindigen. Indien er sprake is van een dienstverband met een werkgever dient de (gewezen) deelnemer dit door een schriftelijke verklaring van de werkgever kenbaar te maken aan het fonds. Tevens dient de werknemer hierin te verklaren dat hij niet de intentie heeft de (beëindigde) arbeid weer te hervatten. In alle andere gevallen dient de (gewezen) deelnemer dit zelf te verklaren. De (gewezen) deelnemer is voorts verplicht elke wijziging in het arbeidzame leven en de beëindiging daarvan voor zover dit plaatsvindt meer dan vijf jaar vóór de pensioendatum direct schriftelijk aan het fonds te melden.
- (3) Het vervroegde ouderdomspensioen kan getrupt worden uitbetaald conform het bepaalde in artikel 18 van dit pensioenreglement en daarnaast is het mogelijk een deel van het pensioen aan te wenden voor een tijdelijk pensioen zoals geregeld in artikel 17 van dit pensioenreglement.
- (4) De (gewezen) deelnemer kan kiezen voor geheel of gedeeltelijk uitstel van de pensioendatum tot uiterlijk 5 jaar na de pensioendatum. Het uitgestelde gedeelte van het ouderdomspensioen wordt dan verhoogd conform de tabel in Bijlage IV. Daarbij worden de factoren toegepast die gelden op de pensioeningangsdatum.
- (5) Ten minste drie maanden voor de beoogde pensioeningangsdatum dient de aanvraag bij het fonds te worden ingediend.
- (6) De deelnemer die recht heeft op (gedeeltelijke) premievrije opbouw wegens arbeidsongeschiktheid, kan voor dat premievrije deel geen gebruik maken van het uitstellen van de pensioendatum.
- (7) De deelnemer die recht heeft op (gedeeltelijke) premievrije opbouw wegens arbeidsongeschiktheid, kan voor dat premievrije deel geen gebruik maken het recht op uitstel van de pensioendatum en alleen gebruikmaken van het recht op vervroegen voor zover de pensioeningangsdatum binnen vijf jaar voor de pensioendatum gelegen is.

Artikel 17 Tijdelijk ouderdomspensioen

- (1) De (gewezen) deelnemer die de pensioeningangsdatum heeft vervroegd, kan op het moment dat zijn pensioen volledig ingaat naast het vervroegen een deel van zijn aanspraken op ouderdomspensioen aanwenden ten behoeve van een tijdelijk ouderdomspensioen. Het tijdelijke ouderdomspensioen is maximaal gelijk aan twee maal de AOW-uitkering voor een gehuwde.
- (2) Ingeval de pensioeningangsdatum is gelegen in een periode die meer dan vijf jaar vóór de pensioendatum ligt geldt dat vervroeging van het tijdelijk ouderdomspensioen slechts mogelijk is indien en voor zover het arbeidzame leven wordt beëindigd. Het tijdelijk ouderdomspensioen eindigt op de eerste dag van de maand waarop de pensioendatum bereikt wordt.
- (3) De aanvraag voor tijdelijk ouderdomspensioen dient ten minste drie maanden voor de beoogde pensioeningangsdatum bij het fonds te worden ingediend.

Artikel 17a Voorwaarden bij toepassing deeltijdpensioen op grond van artikel 16

- (1) Een (gewezen) deelnemer heeft op grond van artikel 16 de mogelijkheid om zijn ouderdomspensioen gedeeltelijk te vervroegen of uit te stellen. Ten minste drie maanden voor de beoogde gedeeltelijke pensioeningangsdatum dient de aanvraag voor vervroeging of uitstel bij het fonds te worden ingediend.
- (2) Deeltijdpensioen is mogelijk voor ten minste 20%, 40%, 50%, 60% of 80% van het opgebouwde ouderdomspensioen van de (gewezen) deelnemer.

- (3) De (gewezen) deelnemer kan maximaal eenmaal per jaar het percentage voor deeltijdpensioen verhogen. Verlagen van het percentage van deeltijdpensioen is niet mogelijk.
- (4) Gedeeltelijke vervroeging van het ouderdomspensioen kan uitsluitend plaatsvinden indien en voor zover de keuze van (de gewezen) deelnemer niet leidt tot een lager pensioen dan het bij of krachtens de Pensioenwet vastgestelde bedrag van afkoop.
- (5) In geval gedeeltelijke vervroeging van ouderdomspensioen naar een datum die ligt vijf jaar voor de pensioendatum geldt onverkort artikel 16 lid 2.
- (6) Een nog niet ingegaan deel van het ouderdomspensioen gaat uiterlijk vijf jaar na de pensioendatum in.
- (7) Artikel 15 is onverkort van toepassing bij de keuze voor deeltijdpensioen.
- (8) De keuze(s) die een (gewezen) deelnemer maakt op grond van dit artikel zijn onherroepelijk.

Artikel 18 Getrapt pensioen

- (1) De (gewezen) deelnemer heeft op de pensioeningangsdatum van het ingaan van het volledig ouderdomspensioen de mogelijkheid de aanspraken op ouderdomspensioen te herschikken en te kiezen voor een zogenaamd getrapt pensioen.
- (2) Deze herschikking kan geschieden door variatie in de hoogte en periode van de uitkering van het ouderdomspensioen aan te brengen. De eerste periode is minimaal vijf jaar. Er kan maximaal voor twee verschillende perioden worden gekozen.
Bij de herschikking dient bovendien rekening gehouden te worden met de volgende beperkingen:
 - de laagste uitkering van het ouderdomspensioen is ten minste 75% van de hoogste uitkering van het ouderdomspensioen en
 - een stap is minimaal 5% of een veelvoud daarvan.
 De (gewezen) deelnemer kan zijn ouderdomspensioen als volgt herschikken:
 - gedurende 5 jaar een hogere uitkering, waarna de uitkering daalt naar 75% van de hogere uitkering;
 - gedurende 10 jaar een hogere uitkering, waarna de uitkering daalt naar 75% van de hogere uitkering;
 - gedurende 5 jaar een hogere uitkering, waarna de uitkering daalt naar 90% van de hogere uitkering;
 - gedurende 10 jaar een hogere uitkering, waarna de uitkering daalt naar 90% van de hogere uitkering;
 - gedurende 5 jaar een lagere uitkering van 90% van de daarop volgende hogere uitkering;
 - gedurende 5 jaar een lagere uitkering van 75% van de daarop volgende hogere uitkering.
- (3) Bij overlijden van de aanspraakgerechtigde of gepensioneerde komt aan de (gewezen)partner van de aanspraakgerechtigde of gepensioneerde een zelfstandig recht op herschikking van het (bijzonder) partnerpensioen toe, overeenkomstig het tweede lid. Een aanvraag tot herschikken van (bijzonder) partnerpensioen dient uiterlijk drie maanden na de overlijdensdatum van de aanspraakgerechtigde of gepensioneerde bij het fonds te zijn ingediend.
- (4) Een aanvraag tot herschikken dient drie maanden voor de pensioeningangsdatum bij het fonds te zijn ingediend.
- (5) Het herschikken van pensioenaanspraken vindt plaats op basis van de tarieven zoals opgenomen in Bijlage IV.

Artikel 19 Gelijk overlevingspensioen

- (1) De (gewezen) deelnemer kan op de laatste pensioeningangsdatum kiezen voor een gelijk overlevingspensioen, hetgeen inhoudt dat bij zijn overlijden of dat van zijn partner de hoogte van de pensioenuitkering actuariael neutraal wordt verlaagd tot een vast te stellen percentage van het ouderdomspensioen conform de tabel in Bijlage IV en met inachtneming van artikel 18d lid 1 en lid 2 van de Wet op de loonbelasting 1964. Voor de berekening van dit percentage wordt het ouderdomspensioen eerst zodanig verlaagd dat daardoor de verhouding 100% ouderdomspensioen met 70% partnerpensioen is hersteld, rekeninghoudend met een diensttijd evenredige inbouw van de AOW-uitkering voor een gehuwd persoon inclusief vakantietoeslag zoals bepaald in artikel 18a lid 7 van de Wet op de loonbelasting 1964. Omzetting vindt plaats met inachtneming van algemeen aanvaarde actuariële grondslagen conform hoofdstuk IIb van de Wet op de loonbelasting 1964.
- (2) Bij overlijden van de gepensioneerde wordt een eventueel verzekerd bijzonder partnerpensioen in mindering gebracht op het aan de partner van de gepensioneerde toe te kennen gelijk overlevingspensioen.
- (3) Aan de (gewezen) deelnemer wordt schriftelijk mededeling gedaan van de wijziging van de aanspraken als gevolg van de uitruil van het ouderdomspensioen.
- (4) Een aanvraag voor gelijk overlevingspensioen dient drie maanden voor de pensioeningangsdatum bij het fonds te zijn ingediend.

Artikel 20 Beperking mogelijkheden flexibele pensionering

- (1) Om gebruik te kunnen maken van de mogelijkheden van flexibele pensionering als in dit hoofdstuk aangegeven, dient de aanspraak op ouderdomspensioen, berekend naar het moment van de pensioeningangsdatum, ten minste het afkoopbedrag uit Bijlage I te bedragen, met uitzondering van het bepaalde in artikel 14 lid 4.
- (2) Bij de diverse mogelijkheden voor flexibele pensionering wordt na toepassing van artikel 7 lid 2 van dit pensioenreglement, de pensioeningangsdatum vastgesteld en vervolgens onderstaande volgorde aangehouden:
 1. uitruil partnerpensioen in ouderdomspensioen conform artikel 14 van dit pensioenreglement;

2. uitruil ouderdomspensioen in partnerpensioen conform artikel 15 van dit pensioenreglement;
 3. gelijk overlevingspensioen conform artikel 19 van dit pensioenreglement;
 4. aanwending ouderdomspensioen voor een tijdelijk ouderdomspensioen conform artikel 17 van dit pensioenreglement;
 5. herschikking uitkeringshoogte middels getrapt pensioen conform artikel 18 van dit pensioenreglement;
- (3) Indien gekozen wordt voor deeltijdpensioen zoals bedoeld in artikel 17a zijn de flexibiliseringsmogelijkheden in de artikelen 14, 17, 18 en 19 niet van toepassing.
- (4) Als gekozen wordt voor getrapt pensioen of voor een tijdelijk ouderdomspensioen kan daarnaast niet gekozen worden voor gelijk overlevingspensioen.
- (5) Door vervroeging van de pensioendatum en aanwending van ouderdomspensioen voor een tijdelijk ouderdomspensioen wordt het pensioen dat op pensioendatum zou worden uitgekeerd verlaagd. Het pensioen vanaf de pensioendatum dat daardoor resteert moet minimaal 50% van de oorspronkelijke aanspraak op ouderdomspensioen bedragen.
Ook als, naast vervroeging, gekozen wordt voor getrapt pensioen mag de laagste pensioenuitkering nimmer minder bedragen dan 50% van de oorspronkelijke aanspraak op ouderdomspensioen op de pensioendatum.
- (6) Een eenmaal gemaakte keuze voor flexibele pensioering op grond van dit hoofdstuk is onherroepelijk op de pensioeningangsdatum en kan daarna niet meer worden gewijzigd.

HOOFDSTUK VI Uitbetaling en terugvordering

Artikel 21 Uitbetaling van de pensioenen

- (1) Een ouderdoms-, (bijzonder) partner- en/of wezenpensioen wordt voor de eerste maal uitgekeerd over de maand waarin het recht daarop is ontstaan, met dien verstande dat geen (bijzonder) partner-, en/of wezenpensioen wordt uitgekeerd over maanden waarin recht op ouderdomspensioen bestaat.
Degene die voor de eerste maal een uitkering ontvangt, ontvangt een opgave van zijn pensioenrechten en, voor zover van toepassing, tevens een opgave van de opgebouwde aanspraken op partnerpensioen. Tevens wordt informatie over de toeslagverlening gegeven. Daarna wordt deze opgave en informatie jaarlijks verstrekt.
- (2) Indien een wezenpensioen wordt verdubbeld ten gevolge van het beëindigen van een (bijzonder) partnerpensioen gaat die verdubbeling in op de eerste dag van de maand volgend op die waarover het (bijzonder) partnerpensioen voor het laatst wordt uitbetaald. De verdubbeling vindt plaats voor een kind waarvan beide ouders zijn overleden. Onder ouder wordt in dit verband verstaan de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde en degene die als vader of moeder tot het kind in familierechtelijke betrekking stond. Bij pleeg- of stiefkinderen wordt onder ouder mede begrepen degene die samen met de (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde het pleeg- of stiefkind als eigen kind onderhield en opvoedde.
- (3) Een ouderdoms-, (bijzonder) partner- en/of wezenpensioen wordt voor het laatst uitgekeerd over de maand waarin de rechthebbende op het pensioen is overleden.
- (4) De uitbetaling van de in dit artikel vermelde pensioenen geschiedt in termijnen van een maand, telkens voor het einde van die maand.
- (5) De plaats en wijze van uitbetaling worden door het bestuur bepaald.

Artikel 22 Herziening onjuiste pensioenuitkering en verjaring

- (1) Een onjuiste pensioenuitkering kan door of namens het fonds worden herzien. De herziening kan plaatsvinden met terugwerkende kracht.
- (2) Indien een pensioenuitkering in het nadeel van de pensioengerechtigde wordt herzien dan vordert het fonds het onverschuldigd betaalde pensioen terug. Het terugvorderingsrecht van het fonds verjaart door het verloop van vijf jaren na afloop van het jaar waarin de geheel of ten dele onjuiste uitkeringen zijn gedaan.
- (3) Indien een pensioenuitkering in het voordeel van de pensioengerechtigde wordt herzien, dan wordt door het fonds het te weinig betaalde pensioen nabetaald. Een vergoeding tot vertragingsschade kan slechts worden toegekend voor zover deze niet op grond van artikelen 308 of 310 van boek 3 het Burgerlijk Wetboek is verjaard.

HOOFDSTUK VII Aanspraken na beëindiging van de deelname

Artikel 23 Rechten na beëindiging van de deelname

- (1) Bij beëindiging van de deelname anders dan door overlijden behoudt de gewezen deelnemer:
 - a. een aanspraak op ouderdomspensioen;
 - b. een aanspraak op partnerpensioen en/of bijzonder partnerpensioen volgens het bepaalde in artikel 8 respectievelijk artikel 9 van dit pensioenreglement of op grond van de uitruil zoals vermeld in artikel 15 lid 3 en gebaseerd op het onder a bedoelde ouderdomspensioen van dit pensioenreglement;

- c. een aanspraak op wezenpensioen volgens het bepaalde in artikel 11 en gebaseerd op het onder a bedoelde ouderdomspensioen van dit pensioenreglement.
- (2) Het fonds verstrekt de gewezen deelnemer bij beëindiging van de deelname een opgave bevattende de hoogte van de opgebouwde premievrije aanspraken op ouderdoms-, partner- en wezenpensioen en informatie over de toeslagverlening. Daarnaast wordt informatie verstrekt die voor de deelnemer specifiek in het kader van de beëindiging relevant is en over de omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van het fonds.
- (3) Ten minste eens in de vijf jaar ontvangt de gewezen deelnemer de in lid 2 eerste volzin bedoelde opgave en informatie.
- (4) Bij vaststelling van de aanspraken op grond van lid 1 van dit artikel, houdt het fonds rekening met eventuele aanspraken die voortvloeien uit deel II van dit pensioenreglement.

Artikel 24 Waardeoverdracht van pensioenaanspraken

De waarde van de premievrije aanspraken als bedoeld in artikel 23 lid 1 van dit pensioenreglement die aan de hand van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling en de Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling wordt berekend, zal op verzoek van de gewezen deelnemer worden overgedragen aan de pensioenuitvoerder waar de gewezen deelnemer al dan niet aansluitend na beëindiging van zijn deelname aan het fonds, in verband met het aangaan van een dienstverband, voor een pensioenverzekering wordt ingeschreven met inachtneming van artikel 19b lid 2 Wet op de loonbelasting 1964, tenzij deze overdracht in strijd is met de bepalingen bij of krachtens de artikelen 70 tot en met 91 van de Pensioenwet.

Bij de berekening van de overdrachtswaarde zullen ten minste de regels worden gehanteerd, die zijn neergelegd in de artikelen 71, 75 en 76 van de Pensioenwet.

Artikel 24a Automatische waardeoverdracht klein pensioen

- (1) Na beëindiging van deelname anders dan door het overlijden van de deelnemer kan het fonds de pensioenaanspraken zonder toestemming van de gewezen deelnemer overdragen aan de nieuwe pensioenuitvoerder van de gewezen deelnemer, indien het ouderdomspensioen op de pensioendatum minder bedraagt dan het afkoopbedrag genoemd in Bijlage I.
- (2) De waarde van de premievrije aanspraken worden overeenkomstig artikel 24 berekend en overgedragen aan de pensioenuitvoerder waar de gewezen deelnemer is gaan deelnemen.
- (3) Voor de waardeoverdracht in de zin van dit artikel worden geen kosten in rekening gebracht.

Artikel 25 Afkoop en vervallen van hele kleine pensioenaanspraken

- (1) Bij ingang van het pensioen kan het fonds een ouderdomspensioen, dat het afkoopbedrag genoemd in Bijlage I niet te boven gaat doen vervangen door een eenmalige uitkering indien de pensioengerechtigde daarmee instemt. Afkoop van partner- en wezenpensioen kan zonder toestemming van de begunstigde plaatsvinden op de ingangsdatum binnen zes maanden na die ingangsdatum. Afkoop van bijzonder partnerpensioen kan zonder toestemming van de gewezen partner plaatsvinden binnen zes maanden na melding van de scheiding. De hoogte van de eenmalige uitkering wordt met behulp van de tabel in Bijlage V berekend.
- (2) In andere situaties dan beschreven in lid 1 is afkoop van (bijzonder) partner- of wezenpensioen op de ingangsdatum, met inachtneming van de wettelijke bepalingen, mogelijk met toestemming van de begunstigde. Na de toestemming van de begunstigde kan de afkoop niet meer worden herzien.
- (3) Indien een aanspraakgerechtigde en/of een pensioengerechtigde een keuze maakt op grond van het aanbod van het fonds om het pensioen al dan niet af te kopen, dan is deze keuze onherroepelijk.
- (4) De uitbetaling van eenmalige uitkering vindt plaats nadat de door het fonds verlangde bescheiden en bewijsstukken voor het vaststellen van het recht daarop en de berekening van het bedrag van de uitkering zijn overlegd. In geval van afkoop van ouderdomspensioen, vindt de uitbetaling van de eenmalige uitkering plaats in de maand waarin de (gewezen) deelnemer recht krijgt op een AOW-uitkering of op verzoek van de (gewezen) deelnemer één maand later.
- (5) Door toekenning van de eenmalige uitkering vervallen alle (pensioen)aanspraken krachtens dit pensioenreglement.
- (6) Bij beëindiging van de deelname op of na 1 januari 2019 vervalt een aanspraak op ouderdomspensioen dat het bedrag van € 2,- bruto per jaar niet te boven gaat aan het fonds.

HOOFDSTUK VIII Vrijstellingen

Artikel 26 Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren

Vrijstelling van de verplichting tot deelname in het fonds wegens overwegende gemoedsbezwaren tegen iedere vorm van verzekering kan op verzoek van een werknemer door het bestuur worden verleend in de gevallen en onder de voorwaarden als bepaald in het Reglement voor vrijstelling wegens Gemoedsbezwaren en met inachtneming van de fiscale voorwaarden

zoals opgenomen in artikel 19d van de Wet op de loonbelasting en in het besluit van 24 november 2017, nr. 2017-126948, onderdeel 8.6.

HOOFDSTUK IX Vrijwillige verzekeringen

Artikel 27 Vrijwillige voortzetting

- (1) De deelnemer die een inkomensvervangende, loongerelateerde uitkering ontvangt na onvrijwillig ontslag kan, gedurende de periode dat hij de deze uitkering ontvangt, direct na beëindiging van de dienstbetrekking de deelname voor een periode van maximaal drie jaar voortzetten vanaf de beëindiging van de dienstbetrekking tot uiterlijk de pensioendatum.
- (2) In andere gevallen dan in het eerste lid genoemd kan de deelnemer onder de navolgende voorwaarden direct na beëindiging van de dienstbetrekking de deelname voor een periode van maximaal drie jaar voortzetten vanaf de beëindiging van de dienstbetrekking tot de pensioendatum:
 - a) Verbetering van de pensioenregeling tijdens de vrijwillige voortzetting is slechts toegestaan voor zover het een collectieve verbetering betreft primair bedoeld voor de actieve werknemers van de voormalige werkgever.
 - b) De vrijwillige voortzetting kan slechts plaatsvinden voor zover geen cumulatie plaatsvindt met opbouw in een pensioenregeling van een eventuele andere werkgever, de vorming van een oudedagsreserve als bedoeld in artikel 3.67 van de Wet inkomstenbelasting 2001 of opbouw in een beroeps- of bedrijfstakpensioenregeling.
 - c) De voortzetting mag niet aanvangen in de periode van drie jaren voorafgaande aan de pensioendatum. Deze beperking is niet van toepassing als de deelnemer daadwerkelijk inkomen uit tegenwoordige arbeid geniet of als hij aannemelijk maakt dat hij om medische redenen niet in staat is inkomen uit tegenwoordige arbeid te genereren
 - d) Het pensioengevend loon voor de vrijwillige voortzetting als bedoeld in artikel 10a lid 1 onderdeel c van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965, is gemaximeerd op het laatstverdiende loon.
- (3) Na de, in het eerste lid, genoemde periode van drie jaar kan de vrijwillige voortzetting worden voortgezet indien en voor zo lang er na onvrijwillig ontslag een loongerelateerde uitkering wordt ontvangen in het kader van een arbeidsongeschiktheidsuitkering of een afvloeiingsregeling uit een sociaal plan tussen de deelnemer en de voormalige werkgever.
- (4) Een verzoek voor vrijwillige voortzetting moet binnen negen maanden na het beëindigen van de dienstbetrekking bij het fonds zijn ingediend.
- (5) De vrijwillige voortzetting eindigt:
 - a. per de eerste dag van de tweede maand volgend op de maand waarin de vrijwillige voortzetting is opgezegd door de deelnemer;
 - b. van rechtswege als de daarvoor verschuldigde premie niet op de vervaldag aan het fonds is voldaan;
 - c. als de deelnemer behoort tot de kring van personen, die hetzij krachtens de wet, hetzij krachtens enige bepaling van een collectieve arbeidsovereenkomst en andere arbeidsvoorwaarden of een ondernemingspensioenregeling verplicht zijn tot deelneming in het fonds of in een andere pensioenregeling;
 - d. door overlijden van de deelnemer;
 - e. door het ingaan van het ouderdomspensioen doch uiterlijk op de pensioendatum.

Artikel 28 Individuele ANW Plus verzekering

- (1) De deelnemer kan ten behoeve van zijn partner een ANW Plus verzekering afsluiten op zijn leven ter grootte van maximaal het bedrag zoals vastgelegd in Bijlage I en met inachtneming van artikel 18f van de Wet op de loonbelasting 1964. Deze aanspraak wordt jaarlijks op 1 januari aangepast met het percentage waarmee de uitkeringen ingevolge de Algemene Nabestaandenwet (ANW) worden aangepast, waarbij de aanspraak nimmer meer zal bedragen dan de toegestane fiscale maxima voor een nabestaandenoverbruggingsuitkering in de zin van artikel 18f van de Wet op de loonbelasting 1964.
- (2) Het bestuur is bevoegd de lopende ANW Plus verzekering bij het fonds tussentijds te beëindigen of de hoogte van de ANW Plus uitkering aan te passen. Dat is het geval indien de deelnemer elders een soortgelijke ANW Plus verzekering heeft lopen waarbij het totale verzekerde bedrag het maximaal te verzekeren bedrag daardoor overschrijdt.
- (3) Het recht op een ANW Plus uitkering gaat in op de eerste dag van de maand:
 - volgend op de maand waarin de deelnemer overlijdt, en/of
 - na het overlijden van de deelnemer, waarin het kind, zoals vermeld op de verzekeringsopgave, de leeftijd van 18 jaar bereikt.
- (4) De uitbetaling van de ANW Plus verzekering eindigt op de eerste dag van de maand volgend op de maand van het overlijden van de partner, maar in ieder geval op de AOW-gerechtigde leeftijd van de begunstigde partner.
- (5) De deelnemer dient zich voor verzekering van de ANW Plus verzekering bij het fonds aan te melden.
- (6) Voor de acceptatie van de verzekering kunnen in bepaalde gevallen medische waarborgen worden verlangd:
 - als de aanmelding voor de ANW Plus verzekering van een deelnemer niet binnen drie maanden na aanvang van de deelname wordt ontvangen, dan wel niet binnen drie maanden na aanvang van een huwelijk of een geregistreerd partnerschap of aanmelding van een gezamenlijke huishouding wordt ontvangen;

- als het verzekerde bedrag (per verzekeringsonderdeel) per jaar met meer dan 30% wordt verhoogd en de wijziging een toename van het risico van het fonds betekent.
- (7) Deze verzekering wordt vastgelegd in een overeenkomst met het fonds onder de volgende voorwaarden en bepalingen:
- dat de verzekering is gebaseerd op de opgaven die voor het sluiten van de ANW Plus verzekering door de deelnemer en de partner zijn verstrekt zoals:
 - de gegevens van het jongste kind;
 - het te verzekeren bedrag per jaar;
 - de ingangsdatum van de ANW Plus verzekering;
 - dat het risico uit de ANW Plus verzekering aanvangt zodra het desbetreffende verzekeringsbewijs aan de deelnemer is verstrekt en tevens premie is voldaan;
 - dat de verzekering wordt beëindigd wanneer de verschuldigde premie op de vervaldatum niet is voldaan;
 - dat wijzigingen in het verzekerde bedrag ingaan op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin het verzoek tot wijziging is ontvangen; overige wijzigingen gaan onmiddellijk na ontvangst in.
- (8) Het bestuur stelt het tarief vast voor de ANW Plus verzekering. Bij arbeidsongeschiktheid geldt geen vrijstelling van premiebetaling.
- (9) In geval van verhoging van de ingegane uitkering van de ANW Plus verzekering is het bepaalde over de voorwaardelijke toeslagverlening conform artikel 13 van dit pensioenreglement van toepassing. Ook de overige bepalingen van het reglement zijn van toepassing, voor zover daarvan in dit artikel niet is afgeweken.
- (10) De verzekering eindigt:
- a. indien de deelnemer of gepensioneerde overlijdt;
 - b. per de datum waarop, anders dan door overlijden, de status van werknemer voor de deelnemer eindigt en tevens de deelname aan het fonds eindigt, tenzij de verzekering door de gewezen deelnemer of de gepensioneerde binnen negen maanden wordt voortgezet;
 - c. per de eerste dag van de maand volgend op die waarin de partner recht krijgt op een AOW uitkering;
 - d. per de datum waarop het huwelijk, het geregistreerd partnerschap dan wel de gezamenlijke huishouding met de partner vóór de pensioendatum wordt beëindigd;
 - e. per de eerste dag van de tweede maand volgend op de kalendermaand waarin de verzekering door de deelnemer schriftelijk is opgezegd.

Artikel 28a Individuele Partnerpensioen Plus verzekering

- (1) Een deelnemer, wiens werkgever geen collectieve overeenkomst Partnerpensioen Plus heeft afgesloten, kan het fonds verzoeken aanvullende partnerpensioenaanspraken te verzekeren en sluit daartoe een contract met het fonds.
- (2) Voor de ingangsdatum van het contract kan gekozen worden uit de volgende momenten:
- de aanvang van de deelname; of
 - het moment waarop de deelnemer in het huwelijk treedt; of
 - 1 januari van ieder jaar.
- Met een huwelijk wordt gelijk gesteld een geregistreerd partnerschap of een aangemelde en geaccepteerde gezamenlijke huishouding.
- (3) Door deelname aan Partnerpensioen Plus wordt het op te bouwen partnerpensioen verhoogd met 35% tot maximaal 70% van het jaarlijks op te bouwen ouderdompensioen.
- (4) De aanvullende premie wordt jaarlijks door het bestuur vastgesteld. Het fonds brengt de premie in rekening bij de werkgever. Werkgever en werknemer kunnen nadere afspraken maken over de premieverdeling. Ten behoeve van een werknemer, die op grond van het ouderschapsverlof niet werkzaam is, bestaat recht op premievrije pensioenopbouw voor het Partnerpensioen Plus zolang en naar de mate waarin de werknemer uit dien hoofde niet werkzaam is. De verzekering eindigt:
- a. bij overlijden van de deelnemer;
 - b. per de datum waarop, anders dan door overlijden, de status van werknemer voor de deelnemer eindigt en tevens de deelname aan het fonds eindigt, tenzij de verzekering door de gewezen deelnemer of de gepensioneerde wordt voortgezet;
 - c. op de eerste dag van het kalenderjaar volgend op de schriftelijke opzegging van de deelnemer, met inachtneming van een opzegtermijn van twee maanden.

Artikel 29 PGB Pensioen Plus

- (1) De werknemer kan extra premie inleggen voor de opbouw van pensioenkapitaal ten behoeve van de inkoop van een uitkering in aanvulling op het ouderdompensioen conform de hierna volgende bepalingen. Extra premie-inleg is slechts mogelijk voor zover dit past binnen de Pensioenwet en voor zover als toegestaan binnen de in de Wet op de loonbelasting 1964 opgenomen grenzen voor een fiscaal zuivere pensioenregeling. Het fonds bepaalt de maximum hoogte van de extra premie-inleg op basis van een adequate administratie. Het karakter van het PGB Pensioen Plus is een premieovereenkomst in de zin van artikel 10 van de Pensioenwet.
- (2) De werknemer bepaalt zelf de hoogte van de inleg. Hierbij wordt rekening gehouden met hetgeen in lid 1 is bepaald.

- (3) Daarnaast is het mogelijk om éénmalig, bij aanvang van de deelname aan deze pensioenregeling en binnen de in lid 1 genoemde grenzen, een extra bedrag te storten om een in het verleden opgelopen pensioentekort te repareren. Voor zover de hierbij bepaalde premieruimte niet (geheel) wordt benut in het jaar van aanvang, mag deze in een later jaar alsnog worden gebruikt. Voor het bepalen van de premieruimte gelden de voorwaarden genoemd in de 'Handreiking inhaal en inkoop van pensioen' (versie 9 juli 2014) van de Belastingdienst.
- (4) De inleg rendeert op basis van het rendement van het fonds. Het fonds belegt op basis van het prudent person beginsel. Jaarlijks wordt het pensioenkapitaal verhoogd met het fondsrendement, nadat dit met 1 procentpunt is verlaagd ten behoeve van de dekking van de kosten. Het fondsrendement is inclusief de interest rate swaps.
- (5) Eenmaal per jaar ontvangt de deelnemer een overzicht van het opgebouwde pensioenkapitaal en het daarop verkregen rendement.
- (6) Bij beëindiging van de deelname wordt het beschikbare pensioenkapitaal omgezet in ouderdomspensioen, tenzij de deelname binnen twee maanden wordt hervat.
- (7) Op de pensioeningangsdatum, doch uiterlijk op de pensioendatum, wordt het dan opgebouwde pensioenkapitaal omgezet in een periodieke aanvulling op het ouderdomspensioen. De keuzemogelijkheden zoals omschreven in Hoofdstuk V van dit pensioenreglement zijn ook op deze periodieke aanvulling van toepassing. De (gewezen) deelnemer heeft niet de bevoegdheid om het opgebouwde pensioenkapitaal aan te wenden bij een andere pensioenuitvoerder.
- (8) Bij overlijden vóór de pensioendatum wordt de som van het pensioenkapitaal omgezet in een periodieke aanvulling op het partnerpensioen. Indien er geen nabestaanden zijn, vervalt het saldo aan het fonds.
- (9) Bij de omzetting van kapitaal in pensioenaanspraken, zoals bedoeld in de leden 6, 7 en 8, zal het voor omzetting bedoelde kapitaal ten minste gelijk zijn aan de som van de ingelegde bedragen.
- (10) Op verzoek van de deelnemer kan het opgebouwde pensioenkapitaal op enig tijdstip vóór de pensioeningangsdatum worden omgezet in een aanspraak op ouderdomspensioen. De in het vorige lid bedoelde garantie bepaling is in dat geval niet van toepassing.
- (11) Indien op het moment van omzetting als bedoeld in de leden 6 tot en met 10, het fondsrendement over de periode voor omzetting nog niet definitief is vastgesteld, zal een rendement berekend worden ter hoogte van het laatstelijk berekende voorlopige fondsrendement, inclusief de interest rate swaps en onder aftrek van 1% kosten.
- (12) De in de leden 6 tot en met 10 bedoelde omzetting van het opgebouwde pensioenkapitaal in (een aanspraak op) ouderdomspensioen geschiedt op basis van de op het moment van omzetting vastgestelde tarieven zoals vermeld in Bijlage III.
- (13) Op de pensioenaanspraak of periodieke aanvulling op pensioen is het bepaalde over de voorwaardelijke toeslagverlening conform artikel 13 van dit pensioenreglement van toepassing. In de tarieven die worden toegepast bij de omzetting van het kapitaal wordt hier rekening mee gehouden. Ook de overige bepalingen van dit reglement zijn van toepassing, voor zover daarvan in dit artikel niet is afgeweken.
- (14) In geval van extra premie-inleg door een werknemer op grond van dit artikel is het bepaalde in artikel 4 van dit pensioenreglement inzake premievrije pensioenopbouw niet van toepassing.
- (15) Indien het opgebouwde kapitaal op de pensioeningangsdatum meer bedraagt dan € 10.000 dan heeft de deelnemer tot 1 januari 2017 de mogelijkheid om een deel van het kapitaal om te laten zetten in een direct ingaande tijdelijke uitkering, onder de volgende voorwaarden:
 - de duur van de tijdelijke uitkering is maximaal 2 jaar;
 - de hoogte van de tijdelijke uitkering is gelijk aan de hoogte die een levenslange uitkering op de pensioeningangsdatum zou hebben;
 - op verzoek van de deelnemer wordt het resterende kapitaal omgezet in een levenslange uitkering die direct aansluit op de tijdelijke uitkering;
 - de keuzemogelijkheden van hoofdstuk V van het Pensioenreglement zijn bij omzetting in een levenslange uitkering niet van toepassing.

HOOFDSTUK X Waardeovername van pensioenaanspraken

Artikel 30 Waardeovername van pensioenaanspraken

Op verzoek van een deelnemer zal de waarde van zijn pensioenaanspraken, die de deelnemer tijdens de deelname aan een andere pensioenregeling heeft verworven, bij het fonds worden aangewend tot inkoop van ouderdomspensioen volgens artikel 7, partnerpensioen volgens artikel 8 en wezenpensioen volgens artikel 11 van dit pensioenreglement. Bij de berekening van de over te dragen waarde zullen ten minste de regels worden gehanteerd, die zijn neergelegd in het Besluit uitvoering Pensioenwet, Wet verplichte beroepspensioenregeling, Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling en artikel 10a lid 1, onderdeel f van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965.

HOOFDSTUK XI Vervallen

Artikel 31 Vervallen

HOOFDSTUK XII Wijziging pensioenaanspraken en pensioenrechten

Artikel 32 Korting en wijziging in de pensioenaanspraken en pensioenrechten

- (1) Indien het over enig boekjaar voor dekking van toe te kennen pensioenaanspraken beschikbare deel van de over dat boekjaar ontvangen premies niet voldoende blijkt om de over dat boekjaar volgens het reglement toe te kennen pensioenaanspraken te verzekeren, zullen de aanspraken worden vastgesteld op een naar evenredigheid van het premietekort verminderd bedrag tenzij het premietekort over dat boekjaar naar het oordeel van het bestuur, gehoord de actuaris, ten laste van de algemene reserve kan worden gebracht.
- (2) Indien
 - a. het fonds, uitgaande van de beleidsdekkingsgraad, niet voldoet aan de in de Pensioenwet aan het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen gestelde eisen;
 - b. het fonds niet in staat is binnen een redelijke termijn te voldoen aan de in de Pensioenwet aan het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen gestelde eisen zonder dat de belangen van (gewezen) deelnemers, gewezen partners, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden of de werkgever onevenredig worden geschaad; en
 - c. alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet zoals uitgewerkt in het herstelplan,kan het bestuur, gehoord de actuaris, verworven aanspraken en pensioenrechten van de (gewezen) deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden verminderen.

Deze korting wordt voor een ieder bepaald naar evenredigheid van hun aanspraken en pensioenrechten. De korting zal niet meer bedragen dan noodzakelijk is om het financiële evenwicht van het pensioenfonds te herstellen. De noodzakelijke korting wordt in beginsel evenredig gespreid in tien jaar tijd. Ieder jaar wordt opnieuw beoordeeld of het noodzakelijk is de nog resterende korting door te voeren. Indien bijzondere omstandigheden naar het oordeel van het bestuur daartoe dwingen, kan het bestuur besluiten een korting in een kortere periode door te voeren.
- (3) Indien de beleidsdekkingsgraad vijf achtereenvolgende jaren onder het minimaal vereist eigen vermogen ligt, is het bestuur verplicht een onvoorwaardelijke korting door te voeren, zodanig dat direct wordt voldaan aan de eisen die de Pensioenwet stelt aan het minimaal vereist eigen vermogen. De noodzakelijke korting wordt evenredig gespreid in tien jaar tijd.
- (4) Indien naar het oordeel van het bestuur de financiële positie van het fonds het toelaat, zal de in lid 2 en lid 3 van dit artikel vermelde korting zo veel als mogelijk voor alle (gewezen) deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden ongedaan worden gemaakt.
- (5) (Gewezen) deelnemers, gewezen partners, pensioengerechtigden en werkgevers worden schriftelijk over het besluit tot korting van pensioenaanspraken en pensioenrechten geïnformeerd.
- (6) De korting vindt op zijn vroegst plaats een maand nadat aan de in lid 5 van dit artikel bedoelde verplichting is voldaan en de toezichthouder hierover is geïnformeerd.
- (7) Het fonds heeft het recht om de in dit reglement opgenomen pensioenregeling vóór het van kracht worden daarvan of voor het van kracht worden van een wijziging daarin ter beoordeling van de fiscale toelaatbaarheid voor te leggen aan de bevoegde inspecteur en daarop desgewenst een voor beroep vatbare beschikking te vragen (artikel 19c, lid 1 van de Wet op de loonbelasting 1964). Het fonds heeft het recht zich neer te leggen bij deze beschikking en het reglement en daarmee de daarin opgenomen pensioenregeling – indien noodzakelijk met terugwerkende kracht – te wijzigen om daarmee het reglement en de daarin opgenomen pensioenregeling alsnog binnen de bepalingen en begrenzingen in de Wet op de loonbelasting 1964 ten aanzien van een zuivere pensioenregeling te brengen. Aanspraakgerechtigden en pensioengerechtigden zijn aan de wijziging als bedoeld in de vorige volzin gebonden.

HOOFDSTUK XIII Geschillen- en klachtenprocedure

Artikel 33 Geschillen- en klachtenprocedure

Voor geschillen is er een geschillenprocedure en voor klachten is er een klachtenprocedure bij het fonds.

Onder geschil wordt verstaan: de situatie waarin een belanghebbende zich niet kan verenigen met een door het fonds ten aanzien van hem schriftelijk genomen besluit over de toepassing van de statuten of reglementen van het fonds.

Onder klacht wordt verstaan: ledere schriftelijke of mondelinge uiting van ongenoegen over de vermeende incorrecte bejegening door de uitvoeringsorganisatie, waarbij de rechtspositie van deelnemer of werkgever ten opzichte van het fonds niet is geschaad.

Voor het volgen van de geschillenprocedure kan een belanghebbende zich in eerste instantie wenden tot de uitvoeringsorganisatie. De uitvoeringsorganisatie reageert binnen zes weken schriftelijk en gemotiveerd op het standpunt

van betrokkene en geeft daarbij aan dat als betrokkene het niet eens is met de reactie, betrokkene binnen zes weken gemotiveerd bezwaar kan maken bij het bestuur. Het bestuur neemt vervolgens in beginsel binnen twee maanden een besluit en maakt dit schriftelijk kenbaar aan betrokkene. Daarbij wordt gewezen op de mogelijkheid om binnen zes weken na dagtekening van het bestuursbesluit bezwaar te maken bij de Commissie van Bezwaar. De Commissie van Bezwaar oordeelt en beslist bij bindend advies.

Een klacht kan in eerste instantie worden ingediend bij de uitvoeringsorganisatie. De uitvoeringsorganisatie reageert binnen twee weken schriftelijk en gemotiveerd op de klacht en geeft daarbij aan dat als betrokkene het niet eens is met de reactie, betrokkene binnen twee maanden de klacht kan indienen bij de Klachtencommissie.

Voor de indiening bij de Commissie van Bezwaar respectievelijk de Klachtencommissie gelden bepaalde voorwaarden, die nader geregeld zijn in het Reglement voor de Commissie van Bezwaar respectievelijk het Reglement voor de Klachtencommissie.

HOOFDSTUK XIV Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 34 Overgangsbepalingen

De op 31 december 1992 verworven pensioenaanspraken en ingegane pensioenen worden beheerst door het tot en met die datum van kracht zijnde pensioenreglement.

Artikel 34a Overgangsbepaling overgenomen arbeidsongeschiktheidspensioen

- (1) Voor een (gewezen)deelnemer die arbeidsongeschikt is en waarvoor op grond van in het verleden gemaakte afspraken een arbeidsongeschiktheidspensioen is ingegaan, geldt het bepaalde in de volgende leden van dit artikel.
- (2) Recht op arbeidsongeschiktheidspensioen bestaat naar de mate van arbeidsongeschiktheid van de (gewezen) deelnemer voor zover recht bestaat op een uitkering ingevolge de WIA en uiterlijk tot de pensioeningangsdatum. Een wijziging in de hoogte van de mate van arbeidsongeschiktheid heeft tot direct gevolg dat de uitkering van het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt aangepast, indien deze wijziging leidt tot indeling in een andere arbeidsongeschiktheidsklasse.
- (3) Wijziging van de mate van arbeidsongeschiktheid wordt in aanmerking genomen voor zover dit leidt tot indeling door het UWV in een andere uitkeringsklasse of tot beëindiging van de arbeidsongeschiktheidsuitkering. Aanpassing vindt plaats conform de tabel zoals opgenomen onder lid 5 van dit artikel.
- (4) Wanneer de arbeidsongeschiktheid van de (gewezen) deelnemer, na een eerdere beëindiging van de arbeidsongeschiktheidsuitkering, binnen vier weken herleeft, wordt de uitkering van het arbeidsongeschiktheidspensioen hervat.
- (5) Tabel toekenning arbeidsongeschiktheidspensioen:

a. In geval van een WIA-uitkering:

Mate van AO:	Uitkeringspercentage:
Minder dan 35%	0%
35% tot 45%	40%
45% tot 55%	50%
55% tot 65%	60%
65% tot 80%	72,5%
80% tot 100%	100%

b. In geval van een WAO-uitkering:

Mate van AO:	Uitkeringspercentage:
Minder dan 15%	0%
15% tot 25%	20%
25% tot 35%	30%
35% tot 45%	40%
45% tot 55%	50%
55% tot 65%	60%
65% tot 80%	72,5%
80% tot 100%	100%

Artikel 34b Overgangsbepaling mogelijkheid uitruil prepensioen in levenslang ouderdomspensioen

- (1) De (gewezen) deelnemer met een aanspraak op prepensioen heeft éénmalig, en uiterlijk direct voorafgaande aan de laatste pensioeningangsdatum, de keuze zijn opgebouwde prepensioen te doen vervangen door ophoging van het ouderdomspensioen.
- (2) Het ouderdomspensioen wordt verhoogd met inachtneming van collectieve actuariële grondslagen.
- (3) Op het ontstane pensioen zijn de overige bepalingen van dit pensioenreglement van toepassing.

Artikel 35 Algemene bepaling

- (1) Het bestuur is bevoegd ten behoeve van een individuele (gewezen) deelnemer, gewezen partner of pensioengerechtigde een van dit reglement afwijkende regeling te treffen indien een strikte toepassing van dit reglement naar het oordeel van het bestuur tot onbillijkheden van overwegende aard zou voeren.
- (2) De pensioenaanspraken en pensioenrechten kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden gesteld, anders dan in de gevallen voorzien bij of krachtens de Pensioenwet. Afkoop, vervreemding of elke andere handeling, waardoor de aanspraakgerechtigde of de pensioengerechtigde enig recht op zijn pensioenaanspraken of pensioenrechten prijsgeeft is nietig, behoudens in gevallen bij of krachtens de Pensioenwet voorzien.
- (3) Bij de vaststelling van pensioenaanspraken en pensioenrechten worden de in de Wet op de loonbelasting 1964 en het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 opgenomen bepalingen en begrenzungen ten aanzien van een zuivere pensioenregeling in aanmerking genomen.

Artikel 36 Slotbepaling

- (1) Dit reglement is op 1 januari 1993 in werking getreden en laatstelijk gewijzigd op 22 november 2018.
- (2) De laatstelijk in dit reglement aangebrachte wijzigingen treden in werking op 1 januari 2019.
- (3) Dit reglement kan worden aangehaald als "Pensioenreglement Uitkeringsovereenkomst PGB".

Bijlagen

Bijlage I Bedragen 2019

Maximum ANW Plus verzekering	:	€ 17.944,00 per jaar
Afkoopbedrag	:	€ 484,09 per jaar

Bijlage II Richtlijn beleidsdekkingsgraad en ontwikkeling pensioen

De richtlijn, als bedoeld in artikel 13 van dit reglement, voor de besluitvorming over de ontwikkeling van pensioenen ziet er vanaf 1 januari 2018 als volgt uit:

Bij een dekkingsgraad van:	Kunnen de pensioenen zich als volgt ontwikkelen:
Onder de 105*%	geen toeslag, wel (voorwaardelijke) korting mogelijk als het vereiste eigen vermogen niet binnen 10 jaar kan worden bereikt en verplichte onvoorwaardelijke korting als 5 jaar onder 105*%
105*% tot 110%	geen toeslag, wel (voorwaardelijke) korting mogelijk als het vereiste eigen vermogen niet binnen 10 jaar kan worden bereikt
110% tot 130**%	pro rata toeslag (percentage van 2%)
130***% en hoger	toeslag van 2%, plus eventueel: 1. ongedaan maken van een doorgevoerde korting en/of 2. een extra toeslag van maximaal 1%***

*het minimaal vereist eigen vermogen van het fonds

**Dit percentage is afhankelijk van de beleidsdekkingsgraad per 30 september van het jaar waarin het besluit tot toeslagverlening wordt genomen.

***Vanaf 1 maart 2015 kent het fonds niet meer de mogelijkheid een inhaaltoeslag te verlenen. De mogelijkheid van een extra toeslag is hiervoor in de plaats gekomen.

De genoemde percentages * en ** zijn naar boven afgerond en staan niet vast, maar worden conform de wettelijke voorschriften periodiek opnieuw vastgesteld.

Bijlage III Inkooptarieven¹ voor ouderdomspensioen en partnerpensioen

geldend vanaf 1 januari 2019

Pensioenrichtleeftijd 68							
Inkooptarieven voor Ouderdomspensioen 68 ² (OP68) en partnerpensioen (PP)							
Leeftijd ³	OP68	Latent PP	Ingegaan PP	Leeftijd	OP68	Latent PP	Ingegaan PP
16	7,195	1,964	47,688	42	11,864	4,081	37,345
17	7,341	2,026	47,403	43	12,076	4,182	36,806
18	7,490	2,089	47,111	44	12,290	4,283	36,256
19	7,642	2,154	46,811	45	12,506	4,384	35,696
20	7,797	2,221	46,504	46	12,723	4,486	35,124
21	7,954	2,290	46,189	47	12,942	4,587	34,543
22	8,114	2,361	45,865	48	13,162	4,687	33,952
23	8,277	2,433	45,533	49	13,384	4,787	33,349
24	8,443	2,507	45,192	50	13,610	4,885	32,735
25	8,611	2,582	44,842	51	13,839	4,982	32,111
26	8,782	2,658	44,483	52	14,074	5,076	31,477
27	8,955	2,736	44,114	53	14,315	5,167	30,834
28	9,131	2,815	43,736	54	14,561	5,255	30,179
29	9,310	2,895	43,348	55	14,815	5,339	29,514
30	9,492	2,977	42,950	56	15,077	5,418	28,840
31	9,676	3,060	42,542	57	15,347	5,493	28,156
32	9,863	3,145	42,124	58	15,629	5,562	27,463
33	10,052	3,232	41,694	59	15,921	5,624	26,761
34	10,244	3,320	41,255	60	16,222	5,681	26,049
35	10,438	3,410	40,805	61	16,535	5,730	25,331
36	10,635	3,501	40,344	62	16,858	5,771	24,605
37	10,834	3,595	39,872	63	17,193	5,803	23,869
38	11,036	3,689	39,389	64	17,538	5,825	23,124
39	11,240	3,786	38,894	65	17,892	5,838	22,372
40	11,446	3,883	38,389	66	18,254	5,830	21,613
41	11,654	3,982	37,872	67	18,625	5,793	20,849
				68	19,001	5,743	20,077

¹ Inkoopsummen gefinancierd met externe middelen worden met 2% ten behoeve van incassokosten verhoogd.

² OP68 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 68 jaar.

³ Dit is de leeftijd van de deelnemer op het moment van inkoop van het OP, dan wel de leeftijd van de partner op het moment van inkoop van PP.

Voorbeelden

- Inkoop van € 1 OP68 kost een 54-jarige deelnemer eenmalig € 1 x 14,561 = € 14,56
- Inkoop van € 1.200 OP68 kost een 28-jarige deelnemer eenmalig € 1.200 x 9,131 = € 10.957,20
- Inkoop van € 1 latent partnerpensioen kost een 55-jarige deelnemer eenmalig € 1 x 5,339 = € 5,34
- Inkoop van € 100 OP68 in combinatie met 70% (= € 70) latent partnerpensioen kost een 41-jarige deelnemer eenmalig € 100 x 11,654 + € 70 x 3,982 = € 1.444,14
- Inkoop van € 1 ingegaan partnerpensioen kost een 55-jarige partner eenmalig € 1 x 29,514 = € 29,51

Bijlage IV Factoren bij Hoofdstuk V Flexibele pensionering

Schema bij artikel 14: uitruil van partnerpensioenen (PP) voor extra ouderdomspensioenen (OP) geldend vanaf 1 januari 2019

Pensioenrichtleeftijd 65	
Factoren voor het uitruilen van € 1 PP voor extra OP65 ¹	
Leeftijd	Extra OP65
55	0,277
56	0,276
57	0,274
58	0,273
59	0,270
60	0,268
61	0,265
62	0,262
63	0,258
64	0,254
65	0,250

Pensioenrichtleeftijd 67	
Factoren voor het uitruilen van € 1 PP voor extra OP67 ²	
Leeftijd	Extra OP67
55	0,311
56	0,309
57	0,308
58	0,306
59	0,304
60	0,301
61	0,297
62	0,294
63	0,289
64	0,285
65	0,280
66	0,274
67	0,267

Pensioenrichtleeftijd 68	
Factoren voor het uitruilen van € 1 PP voor extra OP68 ³	
Leeftijd	Extra OP68
55	0,330
56	0,329
57	0,327
58	0,325
59	0,323
60	0,320
61	0,316
62	0,312
63	0,308
64	0,303
65	0,297
66	0,291
67	0,283
68	0,275

¹ OP65 = Aanspraken op ouderdomspensioenen die gericht zijn op pensioenleeftijd 65 jaar.

² OP67 = Aanspraken op ouderdomspensioenen die gericht zijn op pensioenleeftijd 67 jaar.

³ OP68 = Aanspraken op ouderdomspensioenen die gericht zijn op pensioenleeftijd 68 jaar.

Voorbeelden

- Uitrui op 65- jarige leeftijd van € 200 PP geeft een OP van $200 \times 0,250 = € 50,00$
- Uitrui op 67- jarige leeftijd van € 200 PP geeft een OP van $200 \times 0,267 = € 53,40$
- Uitrui op 68- jarige leeftijd van € 200 PP geeft een OP van $200 \times 0,275 = € 55,00$

Schema bij artikel 15: uitruil van ouderdomspensioen (OP) voor extra partnerpensioen (PP)
geldend vanaf 1 januari 2019

Pensioenrichtleeftijd 65			
Factoren voor het uitruilen van € 1 OP65 ¹ voor extra PP			
Leeftijd	OP65 dat wordt uitgeruild	Leeftijd	OP65 dat wordt uitgeruild
16	4,065	41	3,278
17	4,024	42	3,255
18	3,984	43	3,233
19	3,943	44	3,213
20	3,904	45	3,193
21	3,865	46	3,174
22	3,826	47	3,156
23	3,789	48	3,141
24	3,753	49	3,128
25	3,718	50	3,117
26	3,685	51	3,109
27	3,653	52	3,103
28	3,621	53	3,101
29	3,592	54	3,103
30	3,563	55	3,108
31	3,534	56	3,118
32	3,506	57	3,131
33	3,479	58	3,149
34	3,452	59	3,172
35	3,426	60	3,198
36	3,400	61	3,230
37	3,374	62	3,267
38	3,349	63	3,309
39	3,325	64	3,358
40	3,301	65	3,411

Pensioenrichtleeftijd 67			
Factoren voor het uitruilen van € 1 OP67 ¹ voor extra PP			
Leeftijd	OP67 dat wordt uitgeruild	Leeftijd	OP67 dat wordt uitgeruild
16	3,653	41	2,929
17	3,615	42	2,908
18	3,578	43	2,889
19	3,541	44	2,870
20	3,504	45	2,852
21	3,468	46	2,835
22	3,433	47	2,819
23	3,399	48	2,804
24	3,366	49	2,791
25	3,333	50	2,781
26	3,303	51	2,772
27	3,273	52	2,766
28	3,244	53	2,763
29	3,217	54	2,763
30	3,190	55	2,766
31	3,164	56	2,773
32	3,138	57	2,784
33	3,113	58	2,799
34	3,088	59	2,819
35	3,064	60	2,843
36	3,040	61	2,872
37	3,017	62	2,905
38	2,994	63	2,945
39	2,972	64	2,991
40	2,950	65	3,043
		66	3,106
		67	3,185

Pensioenrichtleeftijd 68			
Factoren voor het uitruilen van € 1 OP68 ¹ voor extra PP			
Leeftijd	OP68 dat wordt uitgeruild	Leeftijd	OP68 dat wordt uitgeruild
16	3,455	41	2,761
17	3,419	42	2,741
18	3,383	43	2,723
19	3,348	44	2,705
20	3,313	45	2,688
21	3,278	46	2,671
22	3,244	47	2,656
23	3,211	48	2,642
24	3,180	49	2,630
25	3,149	50	2,619
26	3,119	51	2,610
27	3,091	52	2,604
28	3,063	53	2,600
29	3,037	54	2,600
30	3,011	55	2,602
31	2,986	56	2,608
32	2,961	57	2,617
33	2,937	58	2,631
34	2,914	59	2,649
35	2,890	60	2,671
36	2,868	61	2,698
37	2,845	62	2,730
38	2,823	63	2,768
39	2,802	64	2,812
40	2,781	65	2,861
		66	2,922
		67	2,999
		68	3,083

¹ OP65 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 65 jaar.

² OP67 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 67 jaar.

³ OP68 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 68 jaar.

Voorbeelden

- Uitrui op 65- jarige leeftijd van € 200 OP geeft een PP van $200 \times 3,411 = € 682,20$

- Uitrui op 67- jarige leeftijd van € 200 OP geeft een PP van $200 \times 3,185 = € 637,00$

- Uitrui op 68- jarige leeftijd van € 200 OP geeft een PP van $200 \times 3,083 = € 616,60$

Schema bij artikel 16 en 17a: vervroeging en uitstel van ouderdomspensioenen
geldend vanaf 1 januari 2019

Pensioenrichtleeftijd 65		Pensioenrichtleeftijd 67		Pensioenrichtleeftijd 68	
Percentages voor het vervroegen en uitstellen van OP65 ¹		Percentages voor het vervroegen en uitstellen van OP67 ¹		Percentages voor het vervroegen en uitstellen van OP68 ¹	
Leeftijd waarnaar wordt vervroegd of uitgesteld	Percentage waarmee het OP65 wordt aangepast	Leeftijd waarnaar wordt vervroegd of uitgesteld	Percentage waarmee het OP67 wordt aangepast	Leeftijd waarnaar wordt vervroegd of uitgesteld	Percentage waarmee het OP68 wordt aangepast
55	-38,3%	55	-45,1%	55	-48,3%
56	-35,6%	56	-42,7%	56	-46,1%
57	-32,7%	57	-40,1%	57	-43,7%
58	-29,6%	58	-37,4%	58	-41,1%
59	-26,2%	59	-34,4%	59	-38,3%
60	-22,6%	60	-31,2%	60	-35,3%
61	-18,7%	61	-27,7%	61	-32,1%
62	-14,6%	62	-24,0%	62	-28,5%
63	-10,1%	63	-19,9%	63	-24,7%
64	-5,2%	64	-15,5%	64	-20,6%
65	0,0%	65	-10,8%	65	-16,1%
66	5,7%	66	-5,6%	66	-11,1%
67	12,1%	67	0,0%	67	-5,8%
68	19,1%	68	6,2%	68	0,0%
69	27,0%	69	13,1%	69	6,4%
70	35,8%	70	20,8%	70	13,7%
71	45,7%	71	29,6%	71	21,8%

¹ OP65 = Aanspraken op ouderdomspensioenen die gericht zijn op pensioenleeftijd 65 jaar.

² OP67 = Aanspraken op ouderdomspensioenen die gericht zijn op pensioenleeftijd 67 jaar.

³ OP68 = Aanspraken op ouderdomspensioenen die gericht zijn op pensioenleeftijd 68 jaar.

Voorbeelden van vervroeging

- € 1.000 OP65 geeft vanaf leeftijd 60 een ouderdomspensioen van [€ 1.000] - [22,6% van € 1.000] = € 1.000 - € 226 = € 774

- € 1.000 OP67 geeft vanaf leeftijd 60 een ouderdomspensioen van [€ 1.000] - [31,2% van € 1.000] = € 1.000 - € 312 = € 688

- € 1.000 OP68 geeft vanaf leeftijd 60 een ouderdomspensioen van [€ 1.000] - [35,3% van € 1.000] = € 1.000 - € 353 = € 647

Voorbeelden van uitstel

- € 1.000 OP65 geeft vanaf leeftijd 70 een ouderdomspensioen van [€ 1.000] + [35,8% van € 1.000] = € 1.000 + € 358 = € 1.358

- € 1.000 OP67 geeft vanaf leeftijd 70 een ouderdomspensioen van [€ 1.000] + [20,8% van € 1.000] = € 1.000 + € 208 = € 1.208

- € 1.000 OP68 geeft vanaf leeftijd 70 een ouderdomspensioen van [€ 1.000] + [13,7% van € 1.000] = € 1.000 + € 137 = € 1.137

Schema bij artikel 17: Tijdelijk ouderdomspensioen (TOP)
geldend vanaf 1 januari 2019

Tijdelijk ouderdomspensioen tot AOW (TPA)												
Factoren voor het uitruilen van 1 euro direct ingaand ouderdomspensioen voor een TPA												
Leeftijd	1-1-2019	1-2-2019	1-3-2019	1-4-2019	1-5-2019	1-6-2019	1-7-2019	1-8-2019	1-9-2019	1-10-2019	1-11-2019	1-12-2019
55	2,178	2,178	2,178	2,178	2,178	2,178	2,178	2,178	2,178	2,178	2,178	2,178
56	2,296	2,296	2,296	2,296	2,296	2,296	2,296	2,296	2,296	2,296	2,296	2,296
57	2,437	2,437	2,437	2,437	2,437	2,437	2,437	2,437	2,437	2,437	2,437	2,437
58	2,610	2,610	2,610	2,610	2,610	2,610	2,610	2,610	2,610	2,610	2,610	2,610
59	2,826	2,826	2,826	2,826	2,826	2,826	2,826	2,826	2,826	2,826	2,826	2,826
60	3,103	3,103	3,103	3,103	3,103	3,103	3,103	3,103	3,103	3,103	3,103	3,103
61	3,471	3,471	3,471	3,471	3,471	3,471	3,471	3,471	3,471	3,471	3,471	3,471
62	3,981	3,981	3,981	3,981	3,981	3,981	3,981	3,981	3,981	3,981	3,981	3,981
63	4,735	4,735	4,735	4,735	4,735	4,735	4,735	4,735	4,735	4,735	4,735	4,735
64	5,957	5,957	5,957	5,957	5,957	5,957	5,957	5,957	5,957	5,957	5,957	5,957
64 + 1 maand	6,607	6,094	6,094	6,094	6,094	6,094	6,094	6,094	6,094	6,094	6,094	6,094
64 + 2 maanden	6,779	6,779	6,238	6,238	6,238	6,238	6,238	6,238	6,238	6,238	6,238	6,238
64 + 3 maanden	6,962	6,962	6,962	6,391	6,391	6,391	6,391	6,391	6,391	6,391	6,391	6,391
64 + 4 maanden	7,156	7,156	7,156	7,156	6,552	6,552	6,552	6,552	6,552	6,552	6,552	6,552
64 + 5 maanden	7,363	7,363	7,363	7,363	7,363	6,722	6,722	6,722	6,722	6,722	6,722	6,722
64 + 6 maanden	7,584	7,584	7,584	7,584	7,584	7,584	6,903	6,903	6,903	6,903	6,903	6,903
64 + 7 maanden	7,820	7,820	7,820	7,820	7,820	7,820	7,820	7,096	7,096	7,096	7,096	7,096
64 + 8 maanden	8,072	8,072	8,072	8,072	8,072	8,072	8,072	8,072	7,301	7,301	7,301	7,301
64 + 9 maanden	9,780	8,344	8,344	8,344	8,344	8,344	8,344	8,344	8,344	7,519	7,519	7,519
64 + 10 maanden	10,192	10,192	8,637	8,637	8,637	8,637	8,637	8,637	8,637	8,637	7,753	7,753
64 + 11 maanden	10,642	10,642	10,642	8,953	8,953	8,953	8,953	8,953	8,953	8,953	8,953	8,003
65	11,138	11,138	11,138	11,138	9,295	9,295	9,295	9,295	9,295	9,295	9,295	9,295
65 + 1 maand	11,685	11,685	11,685	11,685	11,685	9,667	9,667	9,667	9,667	9,667	9,667	9,667
65 + 2 maanden	12,294	12,294	12,294	12,294	12,294	12,294	10,073	10,073	10,073	10,073	10,073	10,073
65 + 3 maanden	12,974	12,974	12,974	12,974	12,974	12,974	12,974	10,518	10,518	10,518	10,518	10,518
65 + 4 maanden	13,739	13,739	13,739	13,739	13,739	13,739	13,739	13,739	11,007	11,007	11,007	11,007
65 + 5 maanden	19,892	14,606	14,606	14,606	14,606	14,606	14,606	14,606	14,606	11,547	11,547	11,547
65 + 6 maanden	21,809	21,809	15,597	15,597	15,597	15,597	15,597	15,597	15,597	15,597	12,148	12,148
65 + 7 maanden	24,152	24,152	24,152	16,741	16,741	16,741	16,741	16,741	16,741	16,741	16,741	12,819
65 + 8 maanden	27,081	27,081	27,081	27,081	18,076	18,076	18,076	18,076	18,076	18,076	18,076	18,076

65 + 9 maanden	30,846	30,846	30,846	30,846	30,846	19,653	19,653	19,653	19,653	19,653	19,653	19,653
65 + 10 maanden	35,867	35,867	35,867	35,867	35,867	35,867	21,546	21,546	21,546	21,546	21,546	21,546
65 + 11 maanden	42,895	42,895	42,895	42,895	42,895	42,895	42,895	23,860	23,860	23,860	23,860	23,860
66	53,439	53,439	53,439	53,439	53,439	53,439	53,439	53,439	26,752	26,752	26,752	26,752
66 + 1 maand	0,000	71,009	71,009	71,009	71,009	71,009	71,009	71,009	71,009	30,470	30,470	30,470
66 + 2 maanden	0,000	0,000	106,150	106,150	106,150	106,150	106,150	106,150	106,150	106,150	35,427	35,427
66 + 3 maanden	0,000	0,000	0,000	211,571	211,571	211,571	211,571	211,571	211,571	211,571	211,571	42,367

Legenda

AOW-gerechtigde leeftijd

- = 67 jaar en 3 maanden
- = 67 jaar en 0 maanden
- = 66 jaar en 8 maanden
- = 66 jaar en 4 maanden

Voorbeelden

- Het omruilen van € 1.000 direct ingaand ouderdomspensioen geeft voor een deelnemer die op 1 januari 2019

65 jaar is een TPA van € 1.000 x 11,138 = € 11.138 per jaar tot de AOW gerechtigde leeftijd van 66 jaar en 8 maanden

- Het omruilen van € 1.000 direct ingaand ouderdomspensioen geeft voor een deelnemer die op 1 september 2019

66 jaar + 3 maanden is een TPA van € 1.000 x 211,571 = € 211.571 per jaar tot de AOW gerechtigde leeftijd van 66 jaar en 4 maanden

Deze uitkering wordt echter maar 1 maand uitgekeerd ad € 17.631 (= € 211.571 / 12)

Schema bij artikel 18: Getrapt pensioen (TRAP)

geldend vanaf 1 januari 2019

De onderstaande varianten van getrapt pensioen zijn mogelijk.

Trapvorm	Lengte trap	Uitkerings-verhouding	Pensioenrichtleeftijd 65	Pensioenrichtleeftijd 67	Pensioenrichtleeftijd 68
			Percentage van het OP65 ¹ bij TRAP vanaf leeftijd 65	Percentage van het OP67 ² bij TRAP vanaf leeftijd 67	Percentage van het OP68 ³ bij TRAP vanaf leeftijd 68
			TRAP-percentages	TRAP-percentages	TRAP-percentages
Hoog - Laag	5 jaar	100 : 75	van leeftijd 65 tot 70: 122,0% vanaf leeftijd 70: 91,5%	van leeftijd 67 tot 72: 121,2% vanaf leeftijd 72: 90,9%	van leeftijd 68 tot 73: 120,8% vanaf leeftijd 73: 90,6%
		100 : 90	van leeftijd 65 tot 70: 107,7% vanaf leeftijd 70: 96,9%	van leeftijd 67 tot 72: 107,5% vanaf leeftijd 72: 96,8%	van leeftijd 68 tot 73: 107,4% vanaf leeftijd 73: 96,7%
	10 jaar	100 : 75	van leeftijd 65 tot 75: 113,9% vanaf leeftijd 75: 85,4%	van leeftijd 67 tot 77: 112,9% vanaf leeftijd 77: 84,7%	van leeftijd 68 tot 78: 112,3% vanaf leeftijd 78: 84,2%
		100 : 90	van leeftijd 65 tot 75: 105,1% vanaf leeftijd 75: 94,6%	van leeftijd 67 tot 77: 104,8% vanaf leeftijd 77: 94,3%	van leeftijd 68 tot 78: 104,6% vanaf leeftijd 78: 94,1%
Laag - Hoog	5 jaar	75 : 100	van leeftijd 65 tot 70: 80,6% vanaf leeftijd 70: 107,5%	van leeftijd 67 tot 72: 81,0% vanaf leeftijd 72: 108,0%	van leeftijd 68 tot 73: 81,2% vanaf leeftijd 73: 108,3%
		90 : 100	van leeftijd 65 tot 70: 92,5% vanaf leeftijd 70: 102,8%	van leeftijd 67 tot 72: 92,7% vanaf leeftijd 72: 103,0%	van leeftijd 68 tot 73: 92,8% vanaf leeftijd 73: 103,1%

De TRAP-percentages voor de gehele pensioenrichtleeftijd 66 worden op dezelfde manier bepaald en afgerond. De TRAP-percentages voor een TRAP die ingaat tussen 65 en 68 jaar worden berekend door interpolatie en worden niet afgerond.

¹ OP65 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 65 jaar.

² OP67 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 67 jaar.

³ OP68 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 68 jaar.

Voorbeeld OP

- € 10.000 OP65 geeft bij een gewenste TRAP-verhouding van de eerste 5 jaar 100% en daarna 75%, vanaf leeftijd 65 een ouderdomspensioen van € 10.000 x 122% = € 12.200 tot leeftijd 70 en vanaf leeftijd 70 een ouderdomspensioen van € 10.000 x 91,5% = € 9.150

- € 10.000 OP67 geeft bij een gewenste TRAP-verhouding van de eerste 10 jaar 100% en daarna 90%, vanaf leeftijd 67 een ouderdomspensioen van € 10.000 x 104,8% = € 10.480 tot leeftijd 77 en vanaf leeftijd 77 een ouderdomspensioen van € 10.000 x 94,3% = € 9.430

- € 10.000 OP68 geeft bij een gewenste TRAP-verhouding van de eerste 5 jaar 75% en daarna 100%, vanaf leeftijd 68 een ouderdomspensioen van € 10.000 x 81,2% = € 8.120 tot leeftijd 73 en vanaf leeftijd 73 een ouderdomspensioen van € 10.000 x 108,3% = € 10.830

Schema bij artikel 19: Gelijk overlevingspensioen (GOP)

geldend vanaf 1 januari 2019

Bij Gelijk overlevingspensioen (GOP) wordt eerst een verhouding van 100% ouderdomspensioen en 70% partnerpensioen gerealiseerd. Vervolgens wordt bij in leven zijn van zowel de gepensioneerde als de partner, 100% van het ouderdomspensioen uitgekeerd. Bij overlijden van de deelnemer óf de partner, wordt het GOP-percentage uitgekeerd.

Pensioenrichtleeftijd 65		Pensioenrichtleeftijd 67		Pensioenrichtleeftijd 68	
GOP-percentage bij OP65 ¹		GOP-percentage bij OP67 ²		GOP-percentage bij OP68 ³	
Leeftijd	GOP-percentage	Leeftijd	GOP-percentage	Leeftijd	GOP-percentage
55	78,0%	55	78,0%	55	78,0%
56					
57					
58					
59					
60					
61					
62					
63					
64					
65					
66					
67					
68					
69					
70					
71					

¹ OP65 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 65 jaar.

² OP67 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 67 jaar.

³ OP68 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 68 jaar.

Voorbeelden

- Bij € 1.000 OP65 en € 700 Partnerpensioen,
is het ouderdomspensioen € 1.000 zolang zowel de gepensioneerde als de partner in leven zijn
Bij overlijden van de gepensioneerde óf de partner wordt 78% van € 1.000 = € 780 uitgekeerd.
- Bij € 1.000 OP67 en € 700 Partnerpensioen,
is het ouderdomspensioen € 1.000 zolang zowel de gepensioneerde als de partner in leven zijn
Bij overlijden van de gepensioneerde óf de partner wordt 78% van € 1.000 = € 780 uitgekeerd.
- Bij € 1.000 OP68 en € 700 Partnerpensioen,
is het ouderdomspensioen € 1.000 zolang zowel de gepensioneerde als de partner in leven zijn
Bij overlijden van de gepensioneerde óf de partner wordt 78% van € 1.000 = € 780 uitgekeerd.

Bijlage V Afkooptarieven voor ouderdomspensioen (65, 67 en 68 jaar) en (ingegaan) partnerpensioen

geldend vanaf 1 januari 2019

Afkooptarieven voor Ouderdomspensioen (OP), Partnerpensioen (PP) en Ingegaan PP											
Afkooptarief per € 1 euro aanspraak											
Leeftijd	OP65 ¹	OP67 ²	OP68 ³	PP	Ingegaan PP	Leeftijd	OP65	OP67	OP68	PP	Ingegaan PP
16	7,428	6,685	6,328	1,532	41,516	41	12,158	10,885	10,272	3,114	32,970
17	7,583	6,823	6,458	1,580	41,268	42	12,381	11,084	10,459	3,191	32,512
18	7,740	6,963	6,589	1,630	41,013	43	12,606	11,284	10,648	3,268	32,043
19	7,901	7,105	6,723	1,681	40,752	44	12,832	11,486	10,838	3,346	31,564
20	8,064	7,250	6,860	1,734	40,485	45	13,060	11,690	11,030	3,424	31,076
21	8,230	7,398	6,999	1,789	40,211	46	13,290	11,895	11,223	3,501	30,578
22	8,400	7,549	7,140	1,845	39,929	47	13,524	12,102	11,417	3,579	30,072
23	8,572	7,702	7,284	1,901	39,640	48	13,762	12,311	11,613	3,655	29,557
24	8,747	7,857	7,430	1,960	39,343	49	14,004	12,523	11,812	3,730	29,033
25	8,925	8,016	7,579	2,019	39,038	50	14,251	12,739	12,013	3,805	28,498
26	9,106	8,176	7,730	2,079	38,725	51	14,502	12,959	12,218	3,877	27,955
27	9,290	8,340	7,883	2,140	38,404	52	14,760	13,184	12,427	3,948	27,403
28	9,477	8,505	8,039	2,202	38,075	53	15,025	13,415	12,642	4,016	26,843
29	9,667	8,674	8,197	2,265	37,737	54	15,297	13,651	12,861	4,081	26,273
30	9,860	8,845	8,357	2,329	37,391	55	15,578	13,894	13,087	4,143	25,694
31	10,056	9,018	8,520	2,395	37,036	56	15,867	14,146	13,320	4,201	25,108
32	10,254	9,194	8,685	2,461	36,672	57	16,163	14,406	13,561	4,256	24,512
33	10,455	9,373	8,853	2,529	36,298	58	16,468	14,674	13,811	4,306	23,908
34	10,660	9,554	9,022	2,598	35,915	59	16,781	14,952	14,070	4,351	23,297
35	10,866	9,737	9,195	2,669	35,523	60	17,101	15,237	14,337	4,392	22,677
36	11,076	9,923	9,369	2,740	35,122	61	17,429	15,532	14,614	4,426	22,052
37	11,288	10,111	9,545	2,813	34,711	62	17,762	15,835	14,900	4,454	21,420
38	11,502	10,301	9,724	2,887	34,291	63	18,098	16,146	15,194	4,476	20,779
39	11,719	10,494	9,905	2,962	33,860	64	18,436	16,464	15,498	4,489	20,131
40	11,938	10,689	10,088	3,037	33,420	65	18,774	16,787	15,809	4,497	19,476
						66		17,114	16,126	4,485	18,816
						67		17,446	16,449	4,450	18,150
						68			16,776	4,404	17,479

¹ OP65 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 65 jaar.

² OP67 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 67 jaar.

³ OP68 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 68 jaar.

Voorbeelden

- Het afkoopbedrag van € 100 OP65 is voor een 30-jarige deelnemer € 100 x 9,860 = € 986,00
- Het afkoopbedrag van € 100 OP67 is voor een 50-jarige deelnemer € 100 x 12,739 = € 1.273,90
- Het afkoopbedrag van € 100 OP68 is voor een 60-jarige deelnemer € 100 x 14,337 = € 1.433,70
- Het afkoopbedrag van € 70 PP is voor een 65-jarige deelnemer € 70 x 4,497 = € 314,79

Bijlage VI Tarieven ANW-hiaatverzekering

geldend vanaf 1 januari 2019

Het tarief van de ANW-hiaat verzekering wordt berekend door de vermenigvuldiging van een factor voor de deelnemer met een factor voor de partner. De factor voor de partner is afhankelijk van de einddatum van de uitkering. Momenteel is de einddatum van de uitkering gesteld op de AOW-ingangsdatum van de partner.

ANW-hiaat verzekering					
Tarief voor een verzekerd bedrag van € 1 = Factor deelnemer x Factor partner					
Leeftijd deelnemer of partner	Factor deelnemer	Factor partner bij uitkering tot AOW- ingangsdatum	Leeftijd deelnemer of partner	Factor deelnemer	Factor partner bij uitkering tot AOW- ingangsdatum
16	0,00007	40,303	41	0,00037	25,367
17	0,00008	39,851	42	0,00041	24,594
18	0,00010	39,390	43	0,00045	23,808
19	0,00011	38,917	44	0,00051	23,007
20	0,00012	38,435	45	0,00055	22,194
21	0,00013	37,940	46	0,00061	21,367
22	0,00013	37,434	47	0,00070	20,529
23	0,00014	36,917	48	0,00077	19,677
24	0,00014	36,387	49	0,00085	18,810
25	0,00015	35,845	50	0,00094	17,927
26	0,00015	35,290	51	0,00106	17,028
27	0,00015	34,723	52	0,00118	16,114
28	0,00016	34,143	53	0,00131	15,183
29	0,00017	33,550	54	0,00146	14,234
30	0,00017	32,945	55	0,00163	13,268
31	0,00018	32,325	56	0,00180	12,283
32	0,00019	31,692	57	0,00201	11,278
33	0,00020	31,045	58	0,00223	10,253
34	0,00021	30,384	59	0,00243	9,211
35	0,00023	29,710	60	0,00273	8,149
36	0,00024	29,021	61	0,00299	7,071
37	0,00026	28,319	62	0,00330	5,975
38	0,00028	27,602	63	0,00365	4,862
39	0,00031	26,871	64	0,00401	3,734
40	0,00034	26,126	65	0,00443	1,926
			66	0,00490	0,387
			67	0,00538	0,000

Voorbeeld

- Voor een deelnemer van 50 jaar met een partner van 45 jaar,
is het tarief voor een verzekerd bedrag van € 1.000 bij uitkering tot de AOW-ingangsdatum van de partner (= 67 jaar en 3 maanden)

$$\begin{aligned} \text{€ 1.000} & \times \text{ factor deelnemer 50 jaar} & \times \text{ factor partner 45 jaar} & = \\ \text{€ 1.000} & \times 0,00094 & \times 22,194 & = \text{€ 20,86} \end{aligned}$$

Bij de tarieven, factoren en percentages uit bijlage III, IV, V en VI is uitgegaan van de voor pensioenfondsen PGB geldende actuariële grondslagen en is rekening gehouden met collectieve actuariële gelijkwaardigheid.